

తీర్చివేసే షరతుగల ఇండియా గవర్నమెంటువారి బుణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గురించిన నోటీసు.

గవర్నమెంటువారు ఈసంవత్సరపు బుణమును నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీయిచ్చే షరతుమీద ఒక క్రొత్త వడ్డీ ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు దాటకుండా రూపాయా షీట్స్ వేయబడుచు. కాని గవర్నమెంటువారికి ఇష్టమైన యెడల దానిని 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు తర్వాత ఎప్పుడైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలకత్తా, మదరాసు, బొంబాయి నగరములలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు వడ్డీ ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కోట్లరూపాయల బుణము ఇదివరకే తీయబడినది. అంతటితో ఆ బుణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా బుణమును ఈయగోరువారు సేవిం గు బ్యాంకి కనిచేయు మిక్కిలి సమీక్షమునందన్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదరు (బుణమునకై) పైకము కట్టటకుగాను వారికి పత్రేకముగా డిలీవరేజీ జేయబడినది. వారు సేవిం గు బ్యాంకిలో పైకము కట్టించుకొనిన నైనను కాకున్నను ఇట్లు (బుణమునకై) పైకము కట్టవచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా అక్టోబరు 30 వ తేది లోగా ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూరావందలు గల రూపాయల మొత్తమునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకనంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండకూడదు. వీటియొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయములో నైనను రూ. 5,000 లకు మించును గూడదు.

పూక:—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 3½ వడ్డీ పొందిన నోట్లు పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్నవాడైనను ఇప్పుడు అతడు రూ. 5,000 వరకు క్రొత్త బుణమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన గోరేమనిషి ఈక్రింది సమూహాను పూ చేయవలెను ఈ సమూహా సేవిం గు బ్యాంకి కనిచేయు ప్రతిపోస్టాఫీసు వద్దను కూడ దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్తమునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో అది పూర్తిగా చెల్లించవలయును ఈ కార్యము నిమిత్తము అతడు సేవిం గు బ్యాంకిలో సామ్య నిల్వగలవాడైనయెడల సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కలో తనపేరిట ఉన్న పైకమును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తిన్నగా రొక్కరూపము గానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెళ్లవచ్చును. లేదా తన మనిషిని పంపవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నింటికి రిసీటులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతిరూ. 100 కును ఆ మొత్తపు గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు అతనికి యివ్వబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరివద్ద ఉంచుకోవలసినది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు తనవద్దనే ఉంచుకొన వచ్చును లేదా అంతకంటె మించి తనకు కోచినయెడల తన తరపున పోస్టాఫీసు అధికారులవద్దనే వానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమూహాను పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండు వర్గాలలో ఏది తనకు ఇష్టమో దానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచుకొనగోరునెడల అవి అతనికి అందజేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియజేయుదురు; అతడు స్వయముగా వచ్చి హాజరైనయెడల అవి అతనికి అప్పగింపబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసివచ్చునని కోరబడును. కాని అవివచ్చియున్నవనియును అతనితరపున అవి (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్నవనియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియజేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే యంచుకోవలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగింపబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8. సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరవారిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదిన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదిన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దరఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదీనుండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లర రోజులకు, అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనయొద్దనే యంచుకొనునెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్కముగా చెల్లించబడును; అతడువానిని పోస్టాఫీసు అధికారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈక్రింది పారగ్రాఫులో చెప్పియున్న సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు సమూహా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 28 వ తేది గల ఇండియా గజెటు ఎక్స్ ప్రాన్సివరీలో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల తీర్చివేసే షరతుగల బుణములో రూపాయల మొత్తమునకై యందుమూలమున నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను పోస్టాఫీసు సేవిం గు బ్యాంకిలో నాపేరిట జమయై నిల్వఉన్న మొత్తములో నుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు గాను దీనితో రూ. _____ ను నేను డిపాజిటు చేయుచు మిగత మొత్తము అనగా రూ. _____ నాపేరిట సేవిం గు బ్యాంకిలో నిల్వ ఉన్న మొత్తము నుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పాటుపబడిన బుణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అందు తెలిగ్రాఫుల అకౌంటెంటు జెనరలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయా కాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పాటుపబడిన బుణము మొత్తము ఈక్రింది మొత్తముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను

పేరు _____
మైలీసము _____
1915 వ సం॥ _____ తేది.

ఇక్కడ ఉన్న సమూహాన కాలమునకు చించి వినియోగపరచుకోవచ్చును.

వ. బట్టర్ ఫర్మ్.
చీఫ్ సెక్రటరీ.

9. దరఖాస్తుదారుడు ప్రామిసరీ నోట్లను పోస్టాఫీసు అధికారుల కరంగా ఉంచుకోవలెనని నిశ్చయించునెడల, ఆయధికారులు అతని కొరకు ప్రతిఅర్థ సంవత్సరమును ప్రముఖ వడ్డీనిచ్చి, ఆ మొత్తమును ఈ కార్యము నిమిత్తము అతని పేరిట ఏర్పాటుపబడు సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కలో జమకట్టుదురు. ఇట్లు అప్పటప్పటికి వడ్డీచేరినపుడెల్ల పోస్టాఫీసువారు అతనికి తగిన జేయు చుండురు. ఈవనికి గాను కర్చు ఏదియు కట్టబడదు. మరియు అర్థ సంవత్సరపు వడ్డీని చెల్లించునపుడు రాబడి వన్ను ఏమిన్ని అందుండి మిగిలినవివరము.

అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనవద్దనేయుంచుకొనేనెడల అర్థసంవత్సరపు చెల్లులు ఇచ్చునపుడు మామూలు వడ్డీ ప్రకారము వడ్డీనుండి రాబడి వన్ను మిగిలినవివరము.

ప్రామిసరీ నోట్లను విక్రయించుట.

10. ఈ క్రొత్త బుణము విషయములో, ఇక్కడ వివరించిన క్రమము ప్రకారము పోస్టాఫీసు ద్వారాకొనిన ప్రామిసరీ నోట్లను కలిగియుండు సేవిం గు బ్యాంకి డిపాజిటరు, ఎప్పుడైనను వానిని గాని వానిలో నెంతభాగమునైనగాని తిరిగి విక్రయింప గోరునెడల, బోక రేజీ (తరగతి రుసుము) గాని యితర రుసుములుగాని అతడు చెల్లించ నక్కర లేకుండనే అతనితరపున పోస్టాఫీసువారు సదరు విక్రయమునకు ఏర్పాటు జేయుదురు. ఎప్పుడైనను ఈవిషయమైన పూర్ణమైన తీర్మాన పోస్టాఫీసు వద్ద నుండి తెలుసుకోవచ్చును.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

మున్సు కరణములు

(శ్రీవాడ సుబహ్యుక్తాశ్రమిగారు)

తమ మున్సుకరణములను చీకట చాలవని మున్సుకరణము లెంతో యధాప్రదీ నేను మున్సుకరణములను వారి మున్సుకరణములను గుఱించి ప్రజలకు నొకంత చర్చచేయవలసి యున్నది. ఆచర్య యెట్టిదో తెలుపుటకు ముందుగా నీబాబు కున్సుకరణములను వ్రాయబడినదియు, నీర్వ్యాజమునని తలపడవలసి పొందించుచున్నాను. మున్సుకరణములను చీకటము చాల దుర్మార్గము నున్నదనియు, నది పెంపుచేయబడవలయు ననుటయు యధార్థములే; కాని చీకటము పెంపు చేయుటకు బూర్వము తత్త్వదీని నిర్వ్యాజమునందలి లోపములను గూడ సరింపజేసిన యున్నది.

మొదటి లోపము పారంపర్యాధికారము. అనగా వార సత్వపుమాక్కు. దీనివలన బ్రజలకేగాక తదవ్యోగి క్షతుంబు ములకుఁ గూడఁ బాల సప్తము గలుగుచున్నది. కరణములకు తెద్దకొకట పుట్టింక మాత్రముననే కరణమున కర్హత కలుగుట యీకాలమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. ఈయధికారము తెలివి తెలుటకు క్రీస్తామధ్యములను అజగ్ర ద్రోక్తి చేయుచు న్నుది మున్సుకరణములను యదవ్యోగముల చాలవఁ యని పెద్ద పెద్ద పండితులయందు జయించి గొప్ప యదవ్యోగములను జేయఁదగిన తమ బిడ్డలను చదివించుట మానివేయుచున్నాఁ. ఒక్కొక్కపుడు మూర్ఖాగ్రేసరు లాయదవ్యోగమునకు వచ్చుట తటస్థమిచ్చును. అట్లును నాయదవ్యోగము బిడ్డలకే సప్తము. ఇట్లుయిఁ బ్రజలకే గట్టము. మూర్ఖులగు మున్సుకరణములు గల గ్రామములయందలి రైతులనుభవించువాఢలు కర్షించి చెప్పలేదు. తమ యధికారములనుబయలుండఁ బ్రజలను బిడ్డల పిప్పిచేసి, దొరతనమువారి బలవంతములను నాయదవ్యోగములను దమ కుమారుల కప్పగించిన వృద్ధులు తమ కుమారుల చాటున నిలిచి యాప్రజలను మాడ్చి వేయుచున్నారు. తహసీలుదారు, కలెక్టరు మున్నగు పెద్ద యదవ్యోగులవలన గలుగు మేల్కొన్న యా ట్టి మున్సుకరణముల చేతలలో బడి బగ్గంపాడైపోవుచున్నది. మంచి మున్సుకరణములు గూడఁ గలరుగాని వారి సంఖ్య క్షయము. రెండవ లోపము బదలాయించక పోవుట. ఇది యన్నిటికంటెను ప్రజలను బాధించుచున్నది. తమ మున్సుకరణముల కోపమునకుఁ బాల్పడిఁ గ్రామములు మాడిపోవలసినదే గాని జేయరాదేను. ఎంత యేడ్చించినను మనకుబదలాయంపు లేదుగా యని వారికి ప్రోత్సహము. దీనికి పారంపర్యాధికారము మఱింతయు నొసఁగుచున్నది. కొందఱు, మున్సుకరణములను బదలాయించినచో నాయాగ్రామములను గుఱించి తగినంత యనుభవము గలుగుట కనకాళముండదనియు ట్లుయిఁ బ్రజల యిట్లుండు బిడ్డలయందు ననియుఁ జెప్పెదనుగాని యిది ప్రజాసౌఖ్యమునకు విఘ్నములగునాను చెప్ప వలసిన మాట. ఇంతకంటె పెక్కుర కష్టసాధ్యము లగు పెద్ద పెద్ద మున్సుకరణములను నిర్వహించుచున్నవారు గూడ మాటిమాటికి బదలాయించబడుచున్నదను యదవ్యోగ విధులను జక్కగ నిర్వహించుచుండుట మాయచున్నారము. ఇంక వికీకృతమేల యనుభవము గాదు. వీరి కాయాగ్రామములను గుఱించి శిశుకాలములో ననుభవము కలగక పోవుటయే తటస్థమిచ్చునెడల సంకులకు విద్యాప్రసాదము కారణము కావలెను. ఇప్పుడు వైద్యుల పరీక్షలో క్షింత మాత్రమున నీయదవ్యోగముల కర్హత యాయబడి యున్నది. ఈ కాలమునకై వైద్యులపరీక్షలో పెద్ద నన సాంధ్యభాషా వర్ణనముయొక్కయుఁ గొంత కలగఁ దలసికొని నని యర్థము. మన వైద్యుల విద్య యట్టి నీతిలో నున్నది. దీనికుపాయము మున్సుకరణములు లోపము సరింపజేసినకై జదివి ముండవలయు నని నియమించుట గూడ ముఖ్యమే. ఈ రెండవ లోపమును సరింపఁ బూనుకొనుట తటస్థమిచ్చునెడల యేయూరివారి నాయూరి మున్సుకరణములుగా నేర్పబుపరాదనిగూడ నిశ్చయించుకో వలెను. ఇది ముఖ్యలోపములు, తప్పక తీర్చఁ దగినవి.

ఇందలి మొదటి దని పారంపర్యాధికారము ప్రభుత్వమువారు తొలగింపఁ బ్రయత్నించుచున్నారని యెఱింగి మోంఠికరణముగా రగు ఆయ్యగారి లిరుపతిరాజుగారు అగ్రేంద్రగి ఆంధ్రపత్రికలో నిది ఆక్షయమనియుఁ పారంపర్యాధికారము తొలగింప వల దని మున్సుకరణము లంద దయను గలిసి దొరతనమువారికి మొట్ట పట్టుకొనలేనదనియు వ్రాసి యున్నాఁడు. ఇందులకుఁ బ్రత్యుత్తరము మొన్నటి (అ.గం.౧౧) పత్రికలో బొక్కగ మున్సుకరణము గొప్పగిరి. వారు ఈయధికారములను మున్సుకరణములబిడ్డలకుఁ బాలఁజేయుట కలగు

చున్నదనియు, నీజమున కీయధికారము మున్సుకరణము, ననుట వలన నీపారంపర్యాధికారమును దొలగింపవలదని దొరతనము వారినిఁ బ్రార్థించి నక్కరలేదనియు ఖండితముగా వ్రాయుచున్నాఁడు. వీరు, మున్సుకరణముల పురులలోఁ గొందరపాత్రులగునాడ నుండవచ్చుననియు వారివలనఁ బ్రజలకుఁ బాల నిబ్బంధము గలుగుననియు నాయామెప్పుచేయఁదలసిపాఁ పర్యాధికారము నుభయము దొలగింపవలసిని గొందరపాత్రులందఱును వ్రాయుకొనునను ఏపాత్రుచేతనో యొక పాత్రుచేత నీపారంపర్యాధికారము నిలువఁదగినదని నిర్వచించుటవలన వీరయదవ్యోగమునకుఁ బ్రజల కర్హతయొండఁ జేరదు. ఇట్టికరణములుగ గ్రామములలోని రైతులు నుభయముగా నుండుననుట యధార్థము అయినట్టివా రంతటను నుండుట పొసఁగదు.

కావున నిపుడు ప్రజలెల్లినను, మున్సుకరణములకుఁ పారంపర్యాధికారము తొలగించివేయవలయు ననియు, బదలాయించునాడ నేర్పబుపర వలసినదనియు, నేయూరివారి నాయూరి నీయదవ్యోగములలో నిలువవలసినదనియు దొరతనమువారిని బహుళభుతులఁ బ్రార్థింపవలసి యున్నది. ఇది యట్లు తీర్మానింపబడినచో వారికి చీకటము పెంపుచేయవలయునని ప్రజలగూడ దొరతనమువారిని గొందరపూరు. ఈవిషయమును గుఱించి ప్రజలు, విశేషించి రైతులు ముఖ్యముగా నాలోచింప వలసి యున్నది.

వృత్తాంత లేఖలు

ఇచ్చాపురం వార్తలు.

(స్వతంత్ర విశ్లేషణ మొదలనుండి)

కాలమానము.

ఇచ్చాపురము సెప్టెంబరు 28:—ప్రతి దినము ఆకాశము భోగాపురము బొల్లమేఘాలవలె ముఖ్యము మిక్కిలి యెక్కువగా చేయుచున్నది గాని బుద్ధున చితు మార్చియు పడుటలేదు ఇంకొక అయిదు రోజులలో వర్షించనియెడల చాలా ముప్పువాటిల్లవని ప్రజలనుకొనుచున్నాఁడు.

దొంగతనములు.

అన్ని యూర్లోపాలు మాయూరిలోకూడా దొంగతనములు బయలుదేరినవి దొంగతనములు జగడమే గాని దొంగతనములు జగడమే గాని దొంగదొరకెకాపాసాపోలేదు దొంగతనము జరిగిన తర్వాత విశిష్టమిత్రమై నానాశ్రమములు పడినవారి పోవుటకన్న దొంగతనములు జరగకుండ తమమైన యేర్పాట్లు పోలీసువారు చేయుచున్న చాలా బాగుండును.

గణపతి సకరాత్రిములు.

పూర్వము ఈ యూరిలోకూడా చాలామంది అగ్నిబాతులవారు గణపతిసకరాత్రి ముఖ్యము అతివైభవముగా జరుపుచుండేవారు కాని యేకాగ్రణుచేతనే అది నిగ్గిరొడమే కాకుండ ఈ సువర్ణము వారూ నొకరైనను గణపతి సకరాత్రిముల జరపలేదు. కాని యాదర్శనమావత్కర్మముచే గాబోలు ఆలోచించుచున్న యాయూరియొక్క కొందరు రోజులకు పూజకొనిరి. వారికి ధనబలిమికి జనబలిమికి లోటులేదు. అట్టివో వారు చేయు కార్యములందు లోప మేముండునో పరీక్షించునను గణపతిపూజలు పూజాసమయములందు వేళ్లల నృత్యములు గానములు సరణులు భజనలు చీట్లములు సభితుల ప్రసాద స్వీకరణములుపుకొనాతుల దక్షిణలు ఇంకేవో

విశేషములు భిక్షులుగా జరిగినవి. గణపతిని నేవించుటకు చాల మంది పిన్న పెద్దలు ఈవేళాంగనల యిందలంకరించి రట. ఆ రోజులలో ఈ వేళాంగనల యిందు స్వర్ణకుల్యము జగడంఁదనని వీరు చెప్పుకొనుచున్నాఁడు. ఆహా సచ్చాపురమా! నీకు నెన్నడైన మంచి దేశ రాగలుగా! నీయందలి వేళాంగనల అస్సలీతి బ్రహ్మచారియగు గణపతిచే లోపుచేసికొని అయ్యయొక్క కృతచేతమయ్యములు నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుచున్నంత కాలము నీకు వర్షివచ్చి యువది కలగనివార్త.

రాజా రామ మోహనరావులు.

ఈ నెల 27 తేదీన బోయ్మన్నాల్లభవనమున రాజా రామమోహన రావులయొక్క 82 వ సాంవత్సరకోస్తవము. రా. రా. శ్రీ పుల్లెల చినకొండరమణయ్య పంతులు బి. ఏ. గారి ఆధ్యక్షత క్రింద చాల జనుప్రదముగా జరిగినది. శ్రీయత బుజును లక్ష్మణమూర్తి బి. ఏ. గారు. చెన్నూరు నాగేశ్వరరావు బి. ఏ. గారు. క్యామచంద్ర పట్నాయక్ గారు, గరిమెల్ల జగన్నాథం పంతులు గారు రామమోహన రావుల యొక్క జీవితమును గురించి విపులముగా చెప్పిరి. ప్రసిద్ధులగు ఈ సుదక్షులు మతముగురించి చాల మంచి యభిప్రాయములు కొన్ని చెప్పించిరి. ప్రభుధమున సభ కొంచెము మండితో ప్రారంభింపబడినది విద్యుట చాల మంది విచ్చేసి సభకు శోభకలుగవేసిరి.

బోయ్మన్నాల్ల.

ఈ యూరియందొక బోయ్మెలిమిటానీ పాఠశాల గలదు ఆపాఠశాలయొక్క ప్రస్తుతస్థితి చాల శోచనీయముగా నున్నది. స్కూలులో మాత్రమే ప్రాథమిక పాఠశాల తొండక మాకుమందురు. వర్షము తరలిన వర్షము పీల్లల యవధి యెట్లుండునో మారే యూరిపొంతుకు ఇంతేగాక నేలగచ్చు వగైరా లు పోయి మెట్టిగుర్రాన్ని వైకి లేచియున్నది. బాటలు క్రింద కూర్చుండవలసి వచ్చినప్పుడు యెట్లు మాన్పందెదరో వాకిలే తెలియును. అగ్రకాలము స్కూలుబాట పడునట్లుచేసిన చాల బాగుండును. మనలో మాట స్కూలు 'కాంపాండు' లో వుంక, గోరుచిక్కడు, పొట్టి, దీర, మొదలగు చాల కూరలపునున్నవిగా, అవి ఆయ్యులున్నానా, అమ్మనయెడల ఎవరు ఎక్కడ అమ్మయిన్నానా? ఇదివరకు ఎంత సామ్యు వచ్చినది, ఆ సామ్యు యేమి చేయుచున్నాను? లేనియెడల అవి యెవరు పంపియింప కొనుచున్నాను. వీనిని గురించి పఠాపురు కలువిధముల చెప్పకొనుచున్నాఁడు.

లోకలోపండు సక్రమము.

ఈ వ్రాసుందలి లోకలోపండు సక్రమయొక్కస్థితి చాల శోచనీయముగానున్నది గోడలకు కట్టినప్పుడు నువ్వును జీవారేమోగాని తదాది యెప్పటికర కెప్పుడు వెయ్యలేదు. లోపల పొగచేగిరిన కరుదూ పములు చులి పేవారి వరైనలేదుగాబోలు గచ్చుగచ్చు రాగులేచినచుండుటగాని కూర్చుండుటగాని విలులేదు. గోడలకు చేరబడుచు మన్ను వీపుకు అంటుకొన్న ముక్కిడిగిను కదలదు. తెలుపులు ద్వార బంధములు నీకప్రయ పోయినవి. సక్రమలోనికి ప్రవేశించిన బాటపారి యెట్టివాడైనను, మొదల నే ముక్కుబిగించి ప్రణామము పట్టవలసినదే. అయ్యో ఈయూరికి యీసక్రమ మివహా మరి యాధారము లేదు. ఈ వ్యోగులులు నిరుద్యోగులు అనేకమంది అనుదినము కచ్చుయంచుచు మాడందీ దొరలబం గానా యెట్లున్నదో! దానివైపుమదియైక దీనిస్థితి చారువరచంపి బాబో! మిమ పుణ్యము కచ్చున.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHA (REGD)

అందరి మునస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనయును కలదు. ఆలోకహిత సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బాత్తుగాలేదు. వేతిగుడ్డలోగాని నొక్కాడైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందననము మధ్యలోనగుటె యెంత సుఖమయిన వాసనను అకభవించ వచ్చునో అంతఅకభవించును. ఇతర వాసనలు యేవేరియండివా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈవసమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసికంపుడు.

వెల 1/2 డ్రాము 1-కి రూ. 0.8-0
" 1 డ్రాము 1-కి " 0.12-0
" 1/2 ఆవున్న 1-కి " 2.0-0 } ది.2. చార్జి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము.

ట్రాన్స్మిల్లహార్ సుగంధకాన్సు ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినితీయునప్పుడు ట్రాన్స్మిల్లహారు వేరును పరీక్షించి తీయువలెను. ఈసుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి మహానుభవి గొప్ప గొప్ప వేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోదపిజెంట్లు సోద పిజెంట్లు :-అంస్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ల కెమికల్ కంపెనీ, నెం 15వీ బామామునీసు, బొంబాయి మద్రాసు పిజెంట్ :-మీసాతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబహార్కోడే, భూబంగడిపూపం, మద్రాసు.

ఒక చిత్రకథ

హాసకీదేవి భర్త.

హాసకీదేవి భూమి ఆరుచున్నది. మల్లెపాదలనుండి ప్రవరించుచున్న మందమూలము కమ్మతావులతో గూడియుండెను. పూర్ణులెందు దళివోభాషామనముగా నక్షత్రమండలమున బ్రకాశించుచున్నాడు. కాని మాచంద్రునికి మానవవృద్ధులను ఏ కాంతయున నెంతనొప్పిలో కొట్టుకొనుచున్నారో ఎట్లు తెలియగలదు? హాసకీదేవి భర్త భూతలమున సంతోషమును నది లేకుండచుండెను. ముఖముకన్నీకముగా పిడుగువలె వాతని పాల్పడెను. గదిలో నొంటరిగా వాతకు కూచున్నాడు. ఊపిరాడకుండచుండెను. కుర్చీపాదకుండి లేచెను. కొట్టుకొని నిశ్చయము. హా! దైవమా! నన్నే నీటికి దెచ్చితివి. నిరాధారునిగా చేసితివి. ఇక నాకీ బ్రతుకు ముగిసినదే" యని యనుచు కండ్లవేటు నీరు కారుచుండగా భోవతితో దుడుచుకొనుచు, గదికిటికిల దెబ్బది అటుంటు పచారుచేయుచు, గడదినసంగతులను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొనుచు, నానాబాధలకునుండెను. బయటనుండు నెన్నెల కాదులున్నను వాతకింక భారముగనే కప్పటైను. ఈలోకములందు నిష్టానముయొడరాగదోచెను. గుడ్లగుబ యొకటి కిటికీ దగ్గరనుండి అరచుచు పరుగెత్తెను. అప్పుడునే కొలదిగ్రహములకడలక మెగలక వాతకునిలబడెను. చంద్రుని కలులప్పుడాయెను. భూమిమీదపడెను. పాలిపోయినచావుమొగచుది. "హాసకీ, ప్రాణేశ్వరీ, నీ కెక్కడికిపోతివి. నారాయణ, దేవా, నాజానకి లిరిగి నీవు నాకొప్పజెప్పగాదా? ఈదొర్నా గుర్తుయొద్దు దయచూపరాదా" అని నెక్కి నెక్కి ఏకవదనమున, పరాపరామిత్యే సంతప్తయిన హృదయమునుండి ప్రవహించుచున్న అశ్రువులు. ప్రేమవాహినీనుండి దొర్లి రాలుచున్న కన్నీటిబిందువులవి. పవిత్రధారలవి.

ఇది కర్మపరిపాకము పరువాలు సుసంతోషములక్రేము ఈపురుషులలో కైవశ్వర్యములనందరు, సుమంజస్వము, సుందర విగ్రహము, విద్యాప్రావీణ్యము, ధనము, కీర్తిగలవాడయి, ఈలోకమున, ఈపాడులెల్ల, ఈపనివాలికకు, నాకెందుకు కట్టడలయకొనినావురా, ప్రాయశా, యని లెక్కకు మిలేనపర్యాయములు ఈదేవునే తిట్టుచు, ఈగొత్తమునుండనే మాయచు, ఇటువంటి వేదమునకే పాలయి కొట్టుకొనుచుండెను. ఈదరిద్రపుల్లిగాని, తానుగాని ఈవెండి అగుటకంటె చచ్చిపోమేలని తలపోసెను. యావన ప్రారంభాదర్శములతో, మొవయిన స్వాభిమానముతో, గడజేపుట పలరంజితలతో ఉట్టి పడుచున్న ఆదినము లెక్కడ? నీటి పారజేసిన పువ్వులలె నేలమీద పడియున్న ఈ దినుసు లెక్కడ? కాలమెటువంటి నింతమాన్యులను దెచ్చుచున్నది! ఎందు చేద్ద యాడు గల మేనమామ కూతురును వెండి చేసికొనలసిందని వెద్దలందరు బలవంత పెట్టెను తన కాల్లెలందని నిరాకరించినవాతెత్త. ఈల్లిను వెండియూడుట యనగనే అతని యెడలించుమెత్తుచుండెను. హాసకీ తీగలలెపలచని లెల్ల, అందరై యనినను తప్పులేదు. ఆమెకున్న చక్కదనముం కయు కండ్లలోనే ఉండెను. సుస్వభావము కలది హృదయము వికలయయినది. కాని ఈ పురుషునికి హాసకీయెడల ఉద్దు లేకుండెను. మద్దులేదు సరేగదా, ముఖము జూచుటయే కష్టముగానుండెను. కనబడినప్పుడు శత్రువును జూచిన వానివలె తలవ్రేల్చుకొనును. కాని తనకంటిలో కట్టిన గట్టిపట్టుకుండి తప్పిలయకొనట కాలకి శక్తి చాలకండెను. ఏ విధముగానో ఈతనిచేత హాసకీ నుడివేయించి, పురోహితుడు ఆశీర్వచనముల పఠించుచున్నప్పుడు వరుడు ఇకన్నీయు కాపములగునుగాక" అని లోలోపల పొర్లించుచు. ఆ వెండి యయిన దినము మొదలుపెట్టె వరకును "ఈ వెండియూ చచ్చిపోయిపోవోవో గుండును. నా పిచ్చ కదలును" అని అతడొప్పుపర్యాయములతో రోజు ఈశ్వరునికే తెలియవలయును. ఈ పదేండ్లు ఆతనికి పదియములుగా నున్నవని యిక వాక్యము వలయునా?

ఈలోక రాత్రి కిటికీనుండ జూచునప్పటికి ప్రాంత సంగతులన్నియు వాతని మనస్సులోనికి గలగల పరుగెత్తుకొని వచ్చెను. ఆతడు పడిన పశ్చాత్తాపమును, తీరనటువంటి దుఃఖమును ఊహించుకొన వలయునగాని ఆతరులలలో ప్రాప్తియుట కెంతింతరము? ఈతని ఆత్మకు నేటిరాత్రి కాల్పి పొడిచి, పీల్చి పిప్పిచేయుచున్న నేదనము కేటోకవిధమైనది. "దేవా, దయచూపుము. తుమింపుము. రక్షింపుము" అని మొఱు వెట్టుకొనుచుండెను. హాసకీదేవి తన కండ్లయెదుట

నుండియు, ఈలోకమునుండియు ఎల్లప్పుడీదిని చాటిపోవుట చేత నీతని జీవనయాత్రయు పూర్తియయినట్లుగానే భోయచుండెను. ఆమె, ఏజానకి? ఏ జానకి మొగమును. సుమంజసు జూచుట అసహ్యకరముగా నుండెనో, చిట్టచివర కేజానకిని నమ్మలంకమైన కేరీయతో, తనప్రాణముగాని ప్రాణముగా, ఈలోకములో తనకున్న అత్యంత ప్రియమైన వస్తువుగా జూచెనో, ఆమెకొరకయ్యె ఇప్పుడు ఏదీఏదీ జీవచ్ఛరయు కొట్టుకొనుచున్నాడు! కానుదేవుని రహస్యమార్గము లెరుగి గోచరము? అతని పుష్పపాణములబాధ పడినవారే తెలిసికొనవలయునగాని చాగివినవో తెలిసికొనగలరా? పాపమీతని బాధ రెండు తెలుగులవి.

మొదటిది దుష్టాచారముయన చావురలని దుఃఖము, రెండవది తాను జేసిన యపరాధముల కయి పశ్చాత్తాపము. చివ్వుతనమునందు జానకి అత్త గారింటికి వచ్చినప్పుడు తనకండ్ల బడినవో పండ్లుకొరికి ఎట్లు కనరువాడో, మగడు ఆరయపునకు వచ్చినయెడల ముఖము చిట్టించుకొనని ఆమె తలుపుచాటున పిరికిదానివలె దాగుకొని యెట్లుండునట్టిదో, ఒక్కొక్కప్పుడు తలుపు సుదులగుండ భర్త మొగము చూడవలెనను కోరికచేత నెట్లు భయపడుచు పిల్లలలె జూచుచుండెడినో, పాదములకురకును జూచుచుడుకురులకు విరియునో నీకొని ఒక్కొక్కప్పుడెట్లు గంతులు వేయుచు పాడుచుండెడిదో, భర్త యింటియందు లేడు. అతని పుస్తకములకు దీసి పుటలు ఏవిధముగా తిప్పుచుండెడినో, ఒక్కొక్కప్పుడు అతని టోపి పెట్టుకొని, కోటును వేసికొని, అత్తగారి యెదుట భకవకావ్యము ఆడుచుండెడినో ఇటువంటి సంగతులనేకములను దలచుకొని, వెదపులనుకొరుకుకొని, ముక్కును ముకుళించి, కండ్లకు మూసికొని "హా, దైవమా, ఎంత పాపమును జేసితివి. నాకొక శిక్ష ఈలోకములో నున్నదో కదా!" అని పరిశపించుచు.

జానకికి బాల్యదశలోయి పూర్ణ యావన ముంకులించినది. తల్లిదండ్రులు కాపురము జేయుటకయి అత్తగారింటికి పంపి వేసిరి. అప్పుటికి వెండియూ పని సంతోషము లయినది. ఈపరిసంతోషములలో భర్తవనస్సుగొను జాలమార్పులు కలుగక పోలేను. వెండిచేసికొనినట్టి కాబట్టి ఆమెయెడ ప్రేమను జూపలేకపోయినను దయచూపుచు జూపుట తనవిధ్యుక్త ధర్మమగుగొంచెన ఆమెకుసౌఖ్యములుభోగములుగలబట్టి యాపాపములు కావలసిన్న భర్త ఒకసంగెను. కాని ప్రేమయత్రము నొసగుట కాలకి సీమపడినదికాదు. లోకముజానకికంటె భాగ్యవంతు గాలికొకరు కలరామని అనుచుండెను. స్నేహితులు వెట్టి పుట్టినదనియందును. నీజమే, బయట నుండి జూచువారికి ఆమెకు ఏంటును ఈలోకములో లేనట్లుగానే కనబడును. ఆమెకు మాతృత్వముగూడ సుమారుంది. ఈతల్లిగూడ అందమును కలిపించుటకయి ఒకమగబిడ్డను పోసాదింపబడెను. కాని జానకి పోయిగా నుండనేలేదు.

గలగు జూచుకొని చీరలను జూచుకొని ధనమును జూచుకొని మురిమెలులకు బొందుగనిత జానకిదేవికాదు. ఇంతకంటె విజయకల వేటిక కన్తువుకొరకయి ఆమె కృశించుచుండెను. అది వీరకంటె ఎక్కువ అందయినది. ఎక్కువ సుతృప్తికరమయినట్టిది. రాత్రింబగళ్లు ఆరస్తు వెప్పుడు లభించు నామనిదేవు నారాధించుచుండెను. "అమ్మ! తనయూను ప్రేమయొద్దని తెలిసికొనిన జానకు, మరేమి గూడదు అతడు నోటితో జెప్పుకొక్కరలేదు. కండ్లలో జూపినజానకు" అని అనుకొనుచు. పాపమా జానకియాత్మలంత ఆకలితో ముడుచుచున్నదో గదా! భర్తయొక్క ప్రేమయూ భోజనమెప్పుడు పెట్టుబడునో గదా!

ఒక పగ్యాదుకు భర్త కార్యాంతరము మీద నేనో గ్రామమునకు వెళ్లి అనుకొనిన దానికంటె రెండు దినములు ముందుగానే వచ్చెను. గదిలో నొక మూల హాసకీదేవి కూచునియుండెను. మద్దుగమగుకు వచ్చిరారీ మాటల నేనో పలుకుచు అల్లరిజేయుచుండెను. భార్య తనచేతిలోనున్న రూప పటమును జూచుచు కన్నీటిని రాల్చుచుండెను. కొడుకు చీర కొంగుకు పట్టుకొని తల్లిని లాగుచుండెను? ఈ చిత్రపట మెవరిది దానిని జూచి ఈమె యెందు కేడ్వలయును అని భర్తకు కోపము వచ్చెను. కోపమేకాదు. వెద్ద అనుమానము పొడమెను. కదలకుండ నాతడు ఒక్కతలును నిలుచుండెను తనవార భార్య ప్రక్కకుండిచెన ఆయన వచ్చి నిలుచును వరకు భర్త ఆగదిలో నున్నాడనే ఆమెకు తెలియదు. ఆమె గుండెలు బ్రద్దలయినవి. ముఖము కలవలపోయినది. తల గిరగిర లిరిగినది. ఏమియు తోచనట్లయినది. ఫోటోగ్రాఫును

తీవాచీకిద దాచెను. దీని సంతోషము భర్త జూచుచునే యుండెను. అతనికి రాత్రిము హెచ్చింది అనుమానమునకు మితిలేదు. ఆతివాచీనెత్తి ఆ రూపపటమును లాగిచూచెను. ఓహో! అది యెవరిదీ! అతనికి అసమమును గలిగిన సిగ్గుక ఎవరయిన చెప్పుగలరా! ఆఫోటోగ్రాఫు భర్తయొన తనకే! జానకిదేవి మనస్సు వరిపరి విధముల పోవుచున్న కదలక మెదలక గంభీర భావముతో తలను నేలమీద చాల్చి నలబడి యుండెను. ఆమెకు గలగల కొట్టుచున్న తనగుండెల శబ్దము తప్ప నేమియు వివరపటలేదు భర్త కొన్ని సమయములు ఫోటోగ్రాఫును చేతబట్టుకొని జడుని వలె నిలుచుని యుండెను. అతని మనస్సుగూడ్చిననేకమార్గముల పగుగు లిడుచుండెను. అతనికిని ఏమియు తోచుటలేదు. వారి వెండియయిన తరువార ఇప్పుడు మాత్రము మెట్టమొదటి పర్యాయము ప్రేమతో గూడిన కండ్లతో నామె వంకజూచి కొద్దిగా చిరునవ్వువచ్చి వెళ్లి పోయెను.

అనేక దినములు గడచింది. అతని హృదయములో నామె గట్టిగా ప్రవేశించి జొచ్చెను. అతనిలో ప్రేమాంకురములు బాగుగా నాటింది. ఆమె కండ్లకుందము, చింతతో గూడిన ముఖములోని చక్కదనము నూదంటు గాయి లోనాము నాకర్షించుటలు ఆర్షించ మొదలిడెను. కాని తన హృదయమును కలంక కలయచున్న ప్రేమ తనభార్యయందు కలదని ఆమెతో చెప్పుటకు ఈలోక నోరురాలేదు. సిగ్గు బాధింప జొచ్చెను. కాని నోటిమాటలతో వికసనపుట జానకి కంఠ గొప్ప లోటుగా కనిపించనేలేదు. ఆలోలో ప్రేమ వెరుగుచున్న భవతలంపే ఆమెకు మిక్కుటముయిన ఆన దము నొసంగెను.

అకస్మాత్తుగా తన వైపునకు వికసనపడిన అమృతప్రవాహము నామెతనిని తీరగ్రోతెను ఆనా! అట్టి ప్రవాహములోని ఒక్క బొట్టునయినను త్రాగిన చాలునని ఎంతమాది భామియు. ఈలోకములో నరికించుచు ముగురోకదా? ఎంతమాది ఎన్ని బాధలనయినను ఆ అమృతబిందువుకొరకయి పడనానించె దరో కదా! జానకిదేవి యొక్క ఆనందమున కిప్పుడు మితిలేదనిన అతిశయోక్తి గాదు.

కాని, అయ్యో, దేవత ఒకవ్యభాలకపోయిరి. జానకి ఈలోకములో నవసంపగల భిక్షములు దగ్గరకు వచ్చినవి. ఆదంబతులకు వసంత ఋతువు నందొక శిశువువచ్చినచెన. ఇద్దరి ప్రేమతోన, ప్రార్థనలతోన బుట్టిన శిశువును పుట్టిలోనే నూరు సంవత్సరములు సందితల్లితండ్రులకు వదలి వెట్టి పోయెను జానకికి ఈ దెబ్బ చుర్రురముగానుండెను. జబ్బుపడింది. చావు దగ్గరకు వచ్చుచున్నదని ఆమెకు తెలుసును.

ఆహో రాత్రియులు భర్త ఆమె ప్రక్క కదలకుండ్ కదలలేదు. తనచేతిలోనుండి ఆమె బానిసపురని ఈ దొర్నాగ్నస్య నెట్టులనో నూచనలు కనపడుచునే ఉండెను. అనసాన కాలము సమీపించునప్పటికి భార్య భర్తను దగ్గకువీరిది అతనిని కాకలింపుకొనెను.

"జానకి, నా ప్రాణమా, నీకేమి కావలయును" అని చెవిలో భర్త పలికెను.

"మీకు నాయందు ప్రేమకలదని చెప్పుడు. ఆ మాటలను ఈ చెవులతో నేను మిమ్ముకదలి వెట్టి వెళ్లకముందు విన నిండు" అని ఆమె యనుచు నూత్నముయిన నవ్వుకెక్కిన.

"ఓ, నా జానకి నేను నిన్ను ప్రేమించితిని నిశ్చయముగా ప్రేమించితిని ఎల్లప్పుడీని ప్రేమించ గలను. ఓ, నారాయణ, ఓ, ఆపద్బాంధవ, ఓ దేవరక్షకా ఆమె ప్రాణమును కాపాడుము. ఈపాపియన దయచూపుము" అని దేవునికి మొఱు పెట్టెను.

ఆమె మంచము మీద నుండి లేకపోవున్నచెన. కాని బలము లేకపోయినది. ఆమె నాయన నెమ్మదిగా కట్టి కూచుచుండ కట్టి తన తొమ్ముమీద నానుకొను నట్లు చేసెను. అతనికి కన్నీరు వరదలయి కారుచుండెను. ఆమె మనస్సు పరిందిపోయినది. "ముఖపటము. ప్రాణవల్లభా, భింపకుడు. నాకొక సంతోషమును కలుగజేసితిరో తలంచు కొంటిరేని మీరెద్దరు. నాజీవితము వృథకాలేదు. మీ ప్రేమ నాయందు కలదను సంతోషముతో నేనోయెదను.

జానకి దివి కేగింది. తన భర్తనియు హృదయముతో దనను ప్రేమించినాడను అనందముతో నామె యాత్మ స్వర్గమున కెక్కి యుండెను.

అతనికిని ప్రాణమునందలి తీసిపోయినది. (మాదరన్ శత్రువు)

THE GREAT WAR.

Greek Government Occupies Important Railways.

FAILURE OF SUBMARINE PIRACY.

General Russki Attacks Hindenburg.

RECIPROCAL BOMBARDMENTS IN THE WEST.

[Reuter's Agency.]

BULGARIA.

Receipt of the Ultimatum.

PETROGRAD.—Dr. Radoslavoff only received the ultimatum at four o'clock on Monday afternoon.

The Ultimatum.

LONDON, October 5. The "Morning Post" says that the Russian ultimatum is timely and appropriate. Bulgaria must now reflect that the fulfilment of whatever promises the Teutons have made on the highly improbable hypothesis that intend to fulfil is dependent on the Teuton's success. The paper then refers to the Greek mobilisation and the British advance towards Bagdad and adds the control of the sea is the main element in the situation.—Pioneer Cable.)

Bulgaria Informed of the Allies' Intentions.

LONDON, October 5. The "Civil and Military Gazette" cables:—London, October 4.—The "Temps" states that the representatives of the Entente have informed Bulgaria of the Entente's decision to aid Serbia should Bulgaria attack her. The Sofia correspondent of the "Corriere della Sera" says it is believed that the leaders of the Agrarian party have sufficient influence with the rural population to persuade the people to oppose an unpopular anti-Serbian war.

The "Agence Balknes" correspondent at Bukharest states that a German taube flew over Calafort on Thursday. A Roumanian aeroplane flying toward Serbia fired upon it whereupon the Taube changed its course and landed at Palanka southeast of Sofia.

GREECE.

Greek Government Occupies Railways.

LONDON, October 5. The Greek Government is proceeding to occupy the Salonika Monastir railway as far as Kenali which has hitherto been worked by the Austrians, the Salonika-Constantinople line as far as Obilar worked by Frenchmen, and the Orient line from Salonika to Uskub as far as Ghevgeli worked by the Austrians. Government will appoint Greek officials to control these lines.

RUSSIA.

General Russki's Offensive.

Hindenburg Attacked.

PARIS.—M. Hutin French correspondent at the Russian headquarters says a violent Russian offensive was opened yesterday by the armies of General Russki against positions held by Field Marshal Hindenburg east of Vilna on a front of more than twenty miles between Smagin and Smorgon. The attack which was preceded by effective artillery action resulted in the capture of a series of trenches numerous prisoners and some cannon and machine guns.

The Russians also attacked the forces of General Von Bulow in the district south west of Riga and captured several positions.

Increasing Effectiveness of Russian Artillery.

Further Captures by Russians.

LONDON, October 5. PETROGRAD.—A communique again indicates the increasing effectiveness of Russian artillery and vigour of infantry attacks, resulting in the capture of a number of villages and some hundreds of German prisoners at various points on the front, while the pressure of the Russians westward is evidenced by their crossing the river Sty at several places between Prink and Roveno. A hurricane of artillery fire near Dvinsk, including that of eight-inch guns, enabled the Germans to capture the trenches, but the enemy, in their turn, were unable to withstand the hail of Russian shells and fled after losing enormously, the Russians re-occupying the trenches. Altogether five hundred Germans were made prisoners by the Russians when the latter stormed with the bayonet villages halfway between Dvinsk and Vilna and the vicinity of the Kovel-Sarny railway.

GREAT BRITAIN.

Old Harrovians' Good Work.

Sir John French's Reply.

LONDON, October 5. In reply to a congratulatory message from the residents of Harrow and Members of the Harrow School Officers' Training Corps Field Marshal French telegraphed: "No words of mine can sufficiently express my admiration for the good work of old Harrovians."

Lord Derby Undertakes Direction of Recruiting

LONDON, October 5. The Press Bureau announces that Lord Derby at the request of Lord Kitchener has undertaken the direction of recruiting.

Recruitment.

The Numbers Required.

LAHORE, October 5. Replying to the Bristol Recruiting Committee's query as to the numbers required to bring the local regiments up to establishment Lord Kitchener wired 8,000, adding "Your earnest endeavours to raise men to make up the deficiency are requested and will be much appreciated."

Obituary.

LONDON, October 5. Death is announced of Mr. Starf, a former Liberal Premier of Sweden.

FRANCE.

Reciprocal Bombardments.

Aeroplane Actions.

LONDON, October 5. PARIS.—Violent reciprocal bombardments took place in Artois and Champagne similar to operations prior to the big attack. The communique says:—Fighting with grenades and aerial torpedoes continues at Quenneviers and Nouvron and further trench fighting in Argonne. The French artillery northwest of Verdun hit a German train and caused a violent explosion. An aeroplane squadron dropped fifty bombs on the German railway station near Peronne.

Work of the Flying Corps in the Great Battle.

Sir John French's Appreciation.

LONDON, October 5. Field Marshal Sir John French, in his army order, expresses appreciation of the valuable work of the Flying Corps in the great battle. He recognises that adverse weather necessitated flying low under heavy gunfire, and he especially thanks the Corps for its plucky work in co-operation with the artillery, and also in photographing and dropping bombs on communications.

Trench to Trench Fighting.

Enemy Counter-Attacks Repulsed.

LONDON, October 5. PARIS.—A communique says:—Fighting from trench to trench continued all day in Artois on the crests south of Givenchy Wood. The enemy regained a footing on the crossing of five roads, but repeated and violent counter-attacks were everywhere else repulsed. A hot artillery duel and trench engine fighting occurred south of the Somme and north of the Aisne. An enemy aeroplane was brought down in our lines and the airmen were captured.

Fierce German Counter-Attacks.

New British Positions Assailed.

LONDON, October 5. A despatch from Field Marshal Sir John French says that yesterday afternoon the enemy commenced a heavy bombardment and delivered repeated attacks over the open against our trenches between the quarries of Vermelles and the Hulluch road. The attacks were pressed with determination, but failed to reach our trenches. All were repulsed with severe loss to the enemy.

Germans Recapture Some Lost Redoubts.

LONDON, October 4. The despatch from Field Marshal Sir John French adds that further northward the enemy recaptured the greater portion of the Hohenzollern redoubts. The remainder of the front is unchanged.

Germans Concentrating in Argonne.

ALLAHABAD, October 5. A special "Pioneer" cablegram says:—The "Morning Post's" Amsterdam correspondent says that news has been received that the Germans are concentrating their troops in Argonne for an attack on a large scale.

TELEGRAMS.

French Gunplanes.

German Trenches Bombarded from the Air.

ALLAHABAD, October 5. A French communique states:—"Our gunplanes have carried out a bombardment of the German lines." The "Times" explains that a gunplane is a biplane fitted with a small Hotchkiss in addition to the ordinary machine gun. The machine was first tried in January and has since been improved, and is able now to bombard towns from the air. Many are now in use.—("Pioneer's cable.")

GERMANY.

The Teutons' Strength.

An American Opinion.

LONDON, October 5. The following are the "Pioneer" special cables:—The "New York Times" in a leader says the Teutons with 115 millions of people have challenged 235 millions. Germany trusted that Teutonic strategy would accomplish miracles. Germany at the outset had the numerical advantage and had to win if she won at all before her adversaries had settled down to the contest. Her every effort has been baffled and no great military decision has been won. Her territorial gains in Russia require holding by a line so long and so vulnerable that to weaken it by transferring men west would invite disaster. Russia has only to bide her time to produce numbers beyond Germany's power to resist. In every other way Germany has failed and her airships and her submarine frightfulness have all failed. She is reduced to the arithmetic of killing. In that direction lies certain defeat. No wonder the thought has occurred in Berlin of defending Germany on the Rhine.

A German Prince in Straits.

LONDON, October 5. Prince Rupert of Bavaria is making frantic appeals for reinforcements but realises that he is fighting a lost cause and is subject to fits of violent and extreme depression.

Enemy Before Dixmude.

LAHORE, October 5. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—A Belgian official statement says that the enemy on the 2nd instant demonstrated in front of Dixmude, throwing over 400 bombs into the trenches. The enemy gained a footing, but were immediately driven out.

German Reinforcements From Namur.

LAHORE, October 5. The Brussels correspondent of the "Journal des Debats" writing on the 30th September says:—All the guns of Namur fortifications have been sent to the German front with strong reinforcements of troops.—("C. and M. Gazette's" cable.)

A German Accusation.

LAHORE, October 5. A Berlin official communique accuses a French airman of bombarding the neutral city of Luxemburg.—("C. and M. Gazette's" cable.)

SPAIN.

Spain's Diplomatic Services.

LAHORE, October 5. The "Morning Post's" Madrid correspondent sends a statement by the Premier Senor Datch that Spain maintains her neutrality, places her diplomatic services at the disposal of either group of belligerents if required. "It is my hope and the King's that the world peace will be signed at Madrid."—"C. and M. Gazette's" cable.

UNITED STATES.

The German "Blockade" A Ghastly Failure.

Report of American Government's Representative.

ALLAHABAD, October 5. The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Daily Telegraph's" Washington correspondent says that the despatches from the American Government's representative in Europe just published in Washington show that a state of confusion and dismay bordering on chaos prevails among the German submarine personnel. The British methods of dealing with the submarines lately have been brilliantly successful. The German Government have suppressed the facts, and it is inferred that there will be a great sensation when the truth becomes widely circulated in the Central Empire. It is not doubted in Washington that the real reason for Count Bernstorff's statement, that the German submarine policy would be so modified in future that all liners would be safe, was that the so-called blockade had proved a ghastly failure. The American Admiralty have been confirmed in their belief that the capital ships have not lost their value, and the proposal to increase the submarines and decrease the Dreadnought construction has for ever been crushed. The Americans will imitate British methods of protection against submarines.

The New Naval Programme

LONDON, October 5. WASHINGTON.—The Government has decided that the new naval programme shall include fast battle cruisers.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, October 5.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

4th October. In the Western Front the French and the British maintain gains and are making progress. In the Eastern theatre the Russians have brought the Austro-German offensive to a standstill, and commenced a counter-offensive.

The Russians also delivered an ultimatum to Bulgaria. The French heavy artillery in Belgium co-operated with the British Fleet bombarding batteries at Westende. The British captured two trenches northwest of Buluch. The French have made progress east of Souchez and south of Givenchy. In Champagne the French have won a considerable portion of the enemy's position which formed the salient north of Mesnil. The French squadron threw a very large number of projectiles upon the railway stations and on the lines behind the enemy's front. A squadron of 65 aeroplanes bombarded the station of Vouziers and the aviation ground near the town and on Challenger station. Another air squadron bombarded the station, railway bridges and military buildings in Luxemburg and gunships carrying small hotchiss guns bombarded the German lines during the night. A Russian communiqué says that the German attacks 12 miles northwest of Dvinsk were repulsed. In the lake region 15 to 20 miles south of Dvinsk there has been fighting and the Germans have withdrawn from some positions and south of lake Anarotch severe fighting occurred. The Russians captured strongly organised positions. The Germans who had crossed the Niemen north east of Novogrodek were thrown back on the left bank. A Russian official statement from the Headquarters staff says that the Russian operations in the Vileika region have resulted in wresting the initiative from the enemy. The German blow was decisively repulsed and their plan destroyed. The enemy was consequently checked, and finally thrown back.

The Russian ultimatum to Bulgaria says the presence of German and Austrian Officers at the Ministry of War and on the staffs of the army, concentration of troops at the zone bordering Serbia and extensive financial support accepted from our enemies by the Sofia cabinet no longer leave doubt concerning the object of the present military preparations. The Russian Government therefore demands the immediate dismissal of the Officers of the Armies.

Contributions to the War Funds.

Latest Gifts From Indian Rulers.

SIMLA, October 5.

There is no falling off in the steady stream of gifts of every kind from the ruling Princes and Indian noblemen, and indeed all classes in India towards the various war funds and associations engaged in supplying the troops abroad with comforts and necessities. The latest generous gifts from Indian rulers include Rs. 5 lakhs, which has been given by the Gaekwar of Baroda to purchase and equip aeroplanes for military purposes. The Junagadh Durbar has also presented three armed aeroplanes, and the Maharaja of Rewa has given a second aeroplane. The Thakur Sahib of Rajkot has presented an armoured motor car and the Chief of Jamkhandi, has proceeded to the front with three motor ambulances, which have been provided at his own expense. The Chief of Sonpur has thoughtfully given Rs. 300 to purchase comforts for Indian troops in the field, and the Begum of Bhopal and the Maharajas of Bikanir and Jodhpur are now among the Rulers who have offered their railway workshops as centres for the manufacture of munitions.

Donations to St. John Ambulance Association.

The St. John Ambulance Association up to the end of September had received nearly £36,000 in cash, the largest donation being Rs. 10,000 from the Rana Sahib Bahadur of Faridkot State. Many thousands of cigarettes have been presented to the Association by Balkisondas of Simla and Rai Bahadur Lala Sheoparsahad and Mr. Narayandas Trenden, both of Delhi, for the troops in the Persian Gulf and on the Franco-Belgian frontier. Many gramophones and records have been given by various individuals, and Mirza Baiyat of Delhi recently gave 500 Korans and 309 amulets for the wounded Mahomedan soldiers, so that they may read them and pray to Almighty God for the speedy success and victory of Great Britain. Motor ambulances are being provided from various districts in India and are proving of the greatest value in many centres.

Gifts Acknowledged by Russian Red Cross.

The Russian Red Cross has recently acknowledged with grateful thanks the gift of Rs. 1,000 from India, and the consignments sent out to France and the Persian Gulf have been of the greatest value to the troops. An interesting donation of Rs. 6,000 has been lately made from the Bombay Presidency to the Imperial Indian Relief Fund to endow three beds at the St. John's Ambulance War Hospital at Dehra Dun.

Other Donations.

The Indian Council of the St. John Ambulance Association announce the receipt of a donation of Rs. 300 from the Simla Open Tennis Championship Tournament recently held under the auspices of the Young Men's Christian Association, Simla.

The Simla Ladies Committee gratefully acknowledge the receipt of a number of Red Cross gifts and donations last month for the sick and wounded soldiers, including Rs. 5,000 received from H. H. the Maharaja of Bikanir through H. E. the Viceroy.

Suffering Cattle in Ajmer and Merwara.
Relief Measure's

SIMLA, October 4.

In addition to allowing fodder for cattle to be carried by rail below cost price to Ajmer and Merwara, an

TELEGRAMS.

attempt is now to be made by the Government to reduce the number of suffering animals in that region by carrying away the cattle themselves by rail at nominal rates to areas where fodder is available, and the announcement that this arrangement is now in course of being carried out is made to-day, the railways and the Government co-operating in this work of mercy.

University Schemes.

Dacca.

SIMLA, October 4.

The final despatches in connection with the Dacca University scheme go home almost immediately. So there is now good probability of the necessary legislation on it being ready for introduction next cold weather. The scheme, it will be remembered, provides for a residential teaching University located at Dacca with affiliated Colleges all upon the spot.

Patna.

The Patna University scheme is not quite so far advanced, but it has been approved by the Bihar and Orissa Government and it is under the consideration of the Government of India prior to being sent to the Secretary of State.

Nagpur.

The scheme for the proposed Nagpur University has not yet reached this stage.

Rangoon.

The Rangoon University scheme awaits Sir Harcourt Butler's arrival in Burma.

Mysore.

The scheme which has been suggested for a University in Mysore has not yet taken very definite shape. It is not known at present whether it will materialise.

CALCUTTA.

Killing a Police Informer.

Appeal Decided in High Court.

CALCUTTA, October 5.

At the High Court to-day Justices Gries and Wamsley disposed of an appeal preferred by Baija and Bishan who were charged before the Sessions Judge of Minbhun with having committed dacoity and murdered one Ashu. The Sessions Judge convicted both the accused and sentenced Baija to death and Bishan to transportation for life. The motive alleged for the crime was that the deceased was a Police-informer and had given information to the police against the accused and others under section 110, Cr. P. C. Their Lordships held that the evidence against Baija could not be relied upon and acquitted him. As regards Bishan their Lordships held that he had been rightly convicted and dismissed his appeal.

The Disorders in Bengal.

Formation of Volunteer Defence Organisations Suggested.

CALCUTTA, October 5.

Referring to the armed political dacoities in Bengal the "Bengali" suggests the following remedy:—We recommend the formation of volunteer organisations of young men in the localities which are or are likely to be disturbed. Let them be armed and drilled, if need be, under European supervision. We have the experience of the past to guide us in the matter, wherever such volunteer organisations have been formed for the purposes of public safety. At Serampur, and Bagra, and elsewhere burglaries and dacoities have ceased. Young men guarding their own hearths and their homes, trusted by Government and their own countrymen in this high achievement, would feel an added sense of responsibility and an accession of patriotic enthusiasm, which would add to their civic spirit and ensure the success of their work. The Government needs to have a little courageous statesmanship to be able to inaugurate such an experiment, but trust begets trust, and we are quite sure that the young men thus trusted will never betray the confidence that is reposed in them. There is splendid stuff in the youth of Bengal. Even the dismal record of the Krishnagar dacoity is relieved by the heroism of two young Bengalees, who sacrificed their lives in the attempt to capture the dacoits. The mere fact of the formation of these volunteer organizations will have a moral effect. The villagers will be encouraged. The dacoits will be discouraged and they will know that there are these formidable organizations, whose opposition they will have to reckon with. Let an experiment be tried even upon a limited scale and let it be judged by its results.

Rice Stolen By Starving Villagers.

Sequel to a River Attack.

CALCUTTA, October 4.

What is described as a sequel to famine conditions prevailing in the district of Tipperah, formed the subject matter of a criminal case, which came up for hearing at the High Court before Mr. Justice Groves and Mr. Justice Wamsley. Mr. Jacob moved on behalf of six persons against an order of a Deputy Magistrate of Brahmanbaria, convicting the petitioners of rioting and sentencing four of them to two months and the remaining two to four months' rigorous imprisonment. The Counsel submitted that the common object of the rioters was to loot rice from a boat which was passing by the village, where the rioters were. It was admitted that there was great distress in the district of Tipperah, and the village of Chobbarpuri was the worst affected place in the sub-division of Brahmanbaria in that district. The accused were residents of that village. No rice could be had for love or for money in the neighbourhood, and when the villagers heard that three boats laden with Rangoon rice were coming along the river, they in large numbers, assembled on the river side. There were 270 maunds of rice in the boats laden in three boats. The boats came past the village of Chobbarpuri. The two first boats went by untouched. The last boat was surrounded by small boats in which the villagers came. The villagers called out "give us rice. We shall purchase rice." The boatmen replied that they could not sell. This reply made the villagers desperate. They took the boat to the bank and removed 27 bags of rice. Their Lordships rejected the application.

TELEGRAMS.

BURMA.

Rangoon News.

RANGOON, October 5.

Mr. W. R. Head, Extra Assistant Commissioner, has been ordered to Ratnagiri to be in charge of Ex-King Thebaw.

The Rangoon Municipality are applying to the Government for the 4½ per cent. loan of ten lakhs repayable when they can raise their own loans in open market on reasonable terms.

Loan to of Rs. 10 Lakhs to Rangoon Municipality Wanted.

RANGOON, October 5.

The Finance Sub-Committee, Rangoon Municipality, have decided to apply to the local government for a loan of 10 lakhs at 4½ per cent. in two equal instalments this year and next year, the loan being repayable when the market offers an opportunity for the Municipality to raise the loan on reasonable terms. The failure of recent attempts to raise the Port Trust loan deserts the Municipality from repeating such experiment at present.

Proposed Reception to Sir Harcourt Butler.

RANGOON, October 5.

Sir Harcourt Butler, the new Lieutenant-Governor of Burma, will according to the present arrangements arrive at Rangoon on October 24th which being Sunday, the public reception has been postponed to the following day at the Jubilee Hall on the 25th when a joint address by the Municipality, the Chamber of Commerce and Trades' Association will be presented to him.

Sir George Buchanan's Appeal.

Fine Reduced to Rs. 200.

RANGOON, October 5.

Recently in a motor collision case Sir George Buchanan Chairman of the Port Trust was convicted by the western Sub-Divisional Magistrate of causing grievous hurt to Mrs. Combes (Wife of the Chief of the Minty mansions who was inside the car of her husband's motor cycle) by doing the act so negligently as endangering the personal safety of others, namely, cutting across two roads on the wrong side. Sir George Buchanan was fined Rs. 600 of which Rs. 450 was given to Mrs. Combes as compensation. Against that sentence Sir G. Buchanan appealed to the Chief Court before Justice Ormerod alleging that not having seen the cycle on the road, at most he was guilty of an error of judgment, that Mr. Combes having seen his car should have avoided it and that in any case for the first offence the fine was excessive. The Judge, to-day found the conviction correct. Sir George Buchanan was guilty of negligence and the latter entitled to damage. The fine however was reduced to Rs. 200, the whole of which will be paid to Mrs. Combes.

BOMBAY.

Drought-Threatened Gujarat and Rajputana.

Further Rainfall.

SIMLA, October 5.

Good rain is again reported over the worst of the drought-threatened areas of Gujarat and Rajputana. To-day's fall has not been heavy, but it is well distributed and will do an immense amount of good.

Improved Prospects.

The return of the monsoon in Gujarat and Kathiawar has done some good to the standing crops in some places. It has helped in improving the fodder and water supply. A couple of inches more in some districts will go a great way in further relieving the situation. At Bhavnagar the cotton crop has been considerably benefited, and in Rajkot the prospects are far better than what they were a fortnight ago. Surat and the districts around it are receiving good showers, and the prospects there also appear improved. Jawares that were on the point of withering have been revived by the recent rains, as also the castor and cotton crops.

The Native Stock Broker's Association.

Sir S. Bharucha's Speech.

BOMBAY, October 5.

The Annual general meeting of the Native Share and Stock Brokers' Association was held to-day, Sir Shapurji Bharucha presiding. In moving the adoption of the Balance Sheet and Annual Statement Report, Sir Shapurji said:—"Since we met last nothing extraordinary has happened in the situation of the share market. Business is not so brisk owing to the fall in the export and import trade consequent on the war. Though we are thus affected by this war as regards trade, and though business is still, it is due to the British Raj and the supremacy of the British Fleet that we are comparatively passing through this great crisis as if we are entirely untouched by war.

The report was adopted and the new Directors in place of those retiring were elected.

A New Indian Kathewadi I. C. S.

BOMBAY, October 5.

Intimation has been received that Mr. Shivlal Panachand Shah B.A., (Cantab) of Kathiawar has passed the I. C. S. He ranks fourth in the list of the twelve successful candidates.

The 'Haj' Pilgrims.

BOMBAY, October 5.

Some 625 Hajees left Bombay per S. S. "Sirdar" for Jeddah. Till now altogether 2,430 have left for the Holy Shrine.

Arya Samaj Takes Back a Moslem Convert.

BOMBAY, October 5.

Maganlal Jekiyandas who had recently become a follower of H. H. the Aga Khan's sect was retaken into the Hindu religion on Sunday under the auspices of the local Arya Samaj.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

గ్రీకు సుదూరతనమువారు ముఖ్యములగు ఇనుపదారుల నాక్రమించుట

జలాంతరగాముల దారిద్ర్యపీడి యడగిపోవుట.

జనరలు రస్సి గారును హిడెనుబర్గ్ గారును తలపడుట.

ప్రాస్యరంగమున నిరసితలవాదము పరస్పరముపోరుట.

ఇంగ్లండు

జర్మను నాకానిరోధకము నిష్కర్షచుగుట.

అలహాబాదు అక్టోబరు 5:— లండనులో నుండి పయోనీరు ప్రతీకా విలేజుకు డిల్లీ తంత్రీవార్తనంత్రుచున్నాడు. వాషింగ్టన్ లోని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ ప్రతీకా విలేజుకు యొక డిల్లీ చెప్పుచున్నాడు. — యూరపులోని ఆమెకా రాయ బారి తన యుద్ధత్రుత్వ త్రుత్వల గిర్వాను ప్రయోగించాడు. వానినిబట్టి జర్మనుజలాంతరగాములను నడుపునట్టి నాకానిని తలెత్త గందరగోళములూ పడియున్నాలో గుప్తముగ లేదు మిన్నది. ఈజలాంతరగాములకు ఘోషించుటలో ఇటీవల మనబ్రటి యు లావర్జన ప్రయత్నములు విజయవంతములైనవి. ఈ విజయ సమాచారములను జర్మనుగవర్న మెంటువారు రణవిపెట్టిశాను. అందుచేత నిజస్థితి బయల్పడిన తరువాత జర్మను కుజుకు గలుగు కష్టాలను నిరీక్షించి చెప్పబాలము. మొన్నను జర్మను ప్రధానియగు బర్న్ స్ట్రాపు ఆమెకాకానికపంపిన సూచాయి పీ లేఖలో నికముందు తన జలాంతరగాములను మామూలు వ్యాపార ద్రోవకడము కాకుండగా నడపుకొందునని వ్రాసియున్నాడు ఈ ప్రాతికము నుండు లోగట్టు యేమకగా తన నాకానిరోధక ప్రయత్నములు విఫలములయిపోయినవి. పెద్ద యోధుల నిలకలు ఎంతమాత్రము తగ్గలేదనియు, జలాంతరగాములను నికముందు తయారు చేయు ప్రయత్నములను నడపటకు నిబంధనలేర్పాటు కాబడినందు ఆమెకకు అడ్డీరాల్చి వారు వ్రాయుచున్నార. జలాంతరగాములను నిర్మించుటలో ఆమెకకు అడ్డీరాల్చి వారు వ్రాయుచున్నార. జలాంతరగాములను నిర్మించుటలో ఆమెకకు అడ్డీరాల్చి వారు వ్రాయుచున్నార.

సైనిక సమావేశము.

లండను, అక్టోబరు 5:— కిరూప్రభువుగారి కోరిక ప్రకారము డెల్ఫీ ప్రభువుగారు క్రొత్తసైనికలను చేర్చించు పని మాచుట కంగీకరించినది వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

సైనికులను జేర్చుకొనుట.

లండను ఎంతమంది సైనికులు కావలయును?

లాహోరు, అక్టోబరు 5:— బ్రిష్టులుగా సైనికుల జేర్చునట్టి సంఘమువారు కిరూపు గారిని ఇంకను ఎంతమంది సైనికులు వచ్చినట్లయితే యిచ్చటి సైనికబలము అభివృద్ధి సంఖ్యకువచ్చునని యడుగుగా కిరూపు గారు 8000 మందికావలయునని జవాబిచ్చుచు. ఇట్లు వ్రాసిరి:— సైనికులు లోటుకలేవు మీ మహారాష్ట్రకప్పియత్తును అవసరమునై యున్నది. అది తప్పక ప్రకటించబడును.

మిత్రముండలి సర్వయ్యాకు తోడ్పడి పూనుకొనుట.

లాహోరు అక్టోబరు 5:— లండను అక్టోబరు 2:— బర్మెయా వారు సర్వయ్యావారి పెరించిన యెడల మిత్రముండలి వారు సర్వయ్యాకు సహాయ మొనరింతురని వారి ప్రతినిధి బర్మెయా వారికి తెలియపరచెనని టైముస్ ప్రతీక వ్రాసెను. సర్వయ్యాలో యుద్ధముకు గ్రామవాసులగు తన పక్షము వారను మలింపకుండ వ్యవసాయ పాక్షిక వాసులకు చేయగలరని సోఫియాలోనున్న విలేజుకు కోరిక తెలిపిన తర్వాత ప్రతీక వ్రాసెను. గురువారమునా దొక జర్మనిదేశపు విమానము కాలఫోర్టు మీదుగా పోయినది బుఖారెస్టులోనున్న విలేజుకు. ఏకైక బాలగ్రామీన్ ప్రతీక తెలియ పరచెను. సర్వయ్యావైపునకు పోవుచుండ, ఒక గుమానియా రాజ్యపు విమానమునై ఫిరంగులూకాల్చెను. వెంటనే జర్మనివారి విమానము తాను పోవుచుండ మార్గమును తప్పించి, సోఫియాకు ఆగ్నేయముననున్న సోలెక్సునకు దిగెను.

ఒక మరణము.

లండను అక్టోబరు 5:— నాలుక సంఘ కార్యనిర్వాహకుడగు బార్న్ ఎడ్వర్డు ఆను నదికు మృతిచెందెనని తెలియపర్చినది.

ప్రాస్య

పశ్చిమరంగమున యుద్ధపురేరు.

కందకముల వశసహారాటము. లండను, అక్టోబరు 5:— కరానువార్త యిట్లునుడువుచున్నది:— గివెంచి అడవి ప్రాంతమున ఆర్బాయివద్ద కందకముల సరుకు పోతుజరుగుచున్నది. ఒక కందకము తరువాత మరొక కందకమును క్రమముగా పోతుసాగుచున్నది. రోడ్డులకు లంబముగగా యొక్క జంక్షనువద్దరక్క శత్రువులు యితరచోట్ల నిరోధించుటలేదు. అయితే ఉత్తరముగను, సోమేకు దక్షిణమునకు కేరఫ్ఫింగు జరిగింది. శత్రువుల విమానమొకటి మన వారిచే కూల్చబడింది అందలి రథములు పట్టుకొనబడిరి.

శత్రువుల క్రొత్త ప్రయత్నములు.

క్రొత్తస్థానములకు ధిక్కరించుట. లండను అక్టోబరు 4:— తరిమిల్ క్యాపిటల్ మాట్లాడుకోర్డుకును మధ్యనున్న మనకందకములపై శత్రువులు నిన్నను దాడిచేట్టిరి. మిక్కిలి పట్టుదలతో పోరాడిరి. కాని మనకందకముల చెంతకు మార్చియు రాలేకపోయిరి. గుడకు చాలమందిని నష్టపోయి వెనుకకు తరుమగొట్టబడిరి.

జర్మనులు ప్రాతస్థానముల జయించుట.

లండను అక్టోబరు 4:— సర్ బాను ఫ్రెంచిగారివద్దనుండి వచ్చినవార్త. — కొంచెము తరచుగనున్న మోహెనుజోలరిను స్థానములను శత్రువులు తీసుకొనిరి. మిగిలిన రంగములను మునుపటివలె నెయ్యున్నది.

జర్మనులు ఆర్బాయిలో కూడుకొనుచుండుట.

పయోనీరు తంత్రీవార్తయిట్లు నడుపుచున్నది. అలహాబాదు, అక్టోబరు 5:— గొప్పతరహాగామీద నడుచుట జర్మనులు ఆర్బాయిలో ఎక్కువగా కూడుకొనుచున్నారని అప్పనిర్వాహకవిలేజుకు యొకడు మోర్నింగుపొట్టుకత్తికకు వ్రాయుచున్నాడు.

మొన్నటి గొప్ప పోరాటములో

విమానములచేసిన యుధకారము.

లండను, అక్టోబరు 5:— నిన్న ప్రయోగించిన సర్ ఫ్రెంచిగారి మాకుములో విమానములను గురించి యిట్లు ప్రకృతింపబడియున్నది:— మొన్న గొప్పపోరాటము మన విమానములు తర సారథులను ఆత్యంతోధకారమున చేసినవారు. గాలి యెదురు అగుటవలన కొంచెముగిరుగునె తయనముచేసి, క్రొత్తలకు తుపాకులదాడి గులీ యియిరి. అయినను, బాధల కోర్పుగారి, శత్రువుల రయల్వేదారులకు బోల్ గ్రాఫులేసి వారి సప్లయదారులను బాంబులతో చేల్చిన మన శత్రువులకు చాలవరకు తోడ్పడినాడు.

ఫ్రెంచివారి విమానములు.

శత్రువులకందకములపై బాంబులు.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 5:— ఫ్రెంచివార్త:— మన తుపాకి విమానములు (తుపాకులను పెట్టుకొని యెరుగు విమానములు) జర్మనుల కందకములపై గుండ్రము చేర్చివచ్చిరి. ఇట్టి విమానములు మార్కాయ జనరలిలో నుపయోగింపబడినవి. మామూలుగ తీసికొనిపోవు ఒక శత్రువుగాక చిల్లర తుపాకులను గూడ తీసికొని పోవుటకు ఇంక విచ్చుటలు కలవు. ఇప్పుడు వీరితో పట్టుదలను కాల్యవచ్చును. ఇటువంటి విశేషాన్నియో యుధయోగములో నున్నది అని టైము వారు చెప్పుచున్నాడు.

జర్మనులు ఫ్రెంచివారిపై నిదనారోపించుట.

లాహోరు అక్టోబరు 5:— సి. మి. గజల్ వార్త:— లెన్సెబర్గ్ అను తట్టపట్టణముమీద ఫ్రెంచివైమానికులు బాంబులు వేసినది బర్మెయావార్త అధికారులు వ్రాయుచున్నాడు.

సిక్కుమూడువద్ద శత్రువులు.

లాహోరు, అక్టోబరు 5:— సివిలు అండు మిలిటరీ గజెటు విలేజుకు యిట్లు తెలియెను:— 22 తారీఖున శత్రువులు డిక్కుమూడువద్ద 400 బాంబులను వేసి తమప్రభావమును చాపి, కొన్ని కందకములను బట్టుకొనిరి కాని, తరువాత వెంటనే వెడల గొట్టబడిరి.

నామూరునుండి క్రొత్తజర్మను సైన్యములువచ్చుట.

లాహోరు అక్టోబరు 5:— 29 బ్రెసిల్ వార్త:— నామూరుకోటవద్దనుండు తుపాకులన్నియు జర్మనులయొద్దకుఁబోయి పంపబడినవి. వానితో రుబైనిక బలముగూడ మరల బడినది.

ప్రాస్యరంగమున యుద్ధము.

లండను అక్టోబరు 5:— పాస్కా — ఆర్బాయిలో గాను ముంపేనులోను వెనుకటి యుద్ధములవంటి యుద్ధములు జరిగినవి. ఆర్బాయిలో కందకములపోరు జరుగుచున్నది. క్వెన్సెరిగ్ నోక్రములలో విమానపు ఫిరంగులతోను గోళములతోను పోరు జరిగినది. వెన్నానుకు వాయవ్యమున పరాసువారి ఫిరంగులూక జర్మనుల రైలుబండిమీద గుండ్రము వేయగ నాబండి ప్రేరి పోయినది. వెరోనుదగ్గరనున్న జర్మనుల రైలుస్టేషనుమీద నొక విమానదళము రైలు బాంబులను వదలినది.

రుష్యా

ద్విన్ స్కూ కరిసరముల యుద్ధము.

వెట్రోగ్రాదు అక్టోబరు 4:— జర్మనివారి సైన్యము లెనిమిది ద్వీన్ స్కూ విల్లుల మధ్యమున రుష్యుల సేనలపై తొక్కుచుండ కదిలెను. ద్వీన్ స్కూ యుద్ధకార్యములకు భాగ ర్యము కలిగించుటకును ఇచ్చటి రష్యుల సేనల పీరిందిభాగమును ముట్టడించుటకును, మిగిలు పోరాటాభలకు పోవుటకును— ఈ ఉద్దేశములతో జర్మనివారు రష్యువారిని ముట్టడించిరి. కాని జర్మనివారు భగ్గుచునోరగలేరి. రష్యువారు తక్కువ మనకు కదిలిపోవుటచే ద్వీన్ స్కూపై ఒత్తిడి తగ్గినది. ద్వీన్ స్కూ ప్రాంతముననే ప్రధానమగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. పశ్చిమముననుండి రుష సైన్యం భాగమున నుండియు జర్మని వారు ద్వీన్ స్కూను సమీపించుచుండినద్యిష్ట్యుకట్టణమునకు వంతెనమును క్రొత్తకొంగిరుండ్రకు చాలదవ్వవచ్చునని, జర్మని వారి గుట్టతలకలములతో నగలు భాగము నశించినదని తెలియపర్చినది.

హంగేరియనులు లొంగిపోవుట.

9 జల నుది క్రెవీలు కేఫ్ నకు కొని చాలటిరి. వీరిలో 185 సైనికోద్యోగులు. వీరందఱు హంగేరియావారికి చెందిన రుషాలములలోని సైనికులను సైనికోద్యోగములకు అయి యున్నార. వెర్సినియా నుండలమున నుప్రసిద్ధమైన లాట్వాన్ మొవాస్టరవద్ద సైన్యములు కందకములలోనుండెను. రష్యువారి గుగ్గిపుదళములు వీరి సైనిక, రి కా చుట్టుకట్ట నుండు గుట్టలలో కరణుకొచ్చిరి అంతరష్యువా సేనట్టుకట్ట నిగ్గుంటింది. ఆ మూలమున వీరందఱు రష్యువారి ఆధీనమైరి.

వైద్యశాలలపై జర్మనివారు ఫిరంగులు కాల్చుట.

లండను అక్టోబరు 4:— వై కారిజమున శివాగ్రీకులకు శ్రీలు 46% మృతిచెందినది తేడి వాగ్నికాకు ప్రకటించిరి.

రుష్యుల శత్రుత్వ వేగము హెచ్చుచుండుట.

లండను, అక్టోబరు 5:— వెట్రోగ్రాదు వార్త:— యుద్ధములకును ఆనేక గ్రామములందు రష్యులు జర్మనుల ధిక్కరించిన విధమున, ఆనేక గ్రామములను పట్టుకొనిరి రీతియు, రష్యులు కాల్యముల కార్యక్రమము, ప్రత్యూహ, కోర్వోవద్దను రష్యుల బండివజరుచును, వారు స్థిరపడిరి. చాల గల్గిన రీతియు— వీరినిబట్టి రష్యుల ముందుకుండు పాపము నష్టము హెచ్చిదాని ప్రభావము చూపించుకొనుచున్నది వేలు చున్నది. ద్వీన్ స్కూవద్ద తన శత్రువు పాపాహ్వానమున జర్మనులు రష్యుల కందకములకు పట్టుకొనిరి కాని తరువాత రష్యులకు తిరిగించిన అగ్నివ్యాలులకు నాగలేక, అకందకములను వదలి, వెనుకకు పరుగులిడిరి. రష్యులు తిరిగి అకందకములకు ఆక్రమించుకొనిరి. ద్వీన్ స్కూనకునువిల్లుకునుమధ్యను, కొకలపాక్షీ రయల్వే మీదను రష్యులు చేసిన పోరులో 500 జర్మను ఖయిరీలు పట్టుకడిరి.

రమ్యవారి విజయము.

లండను అక్టోబరు 5—సారిసు రమ్యరంగమున రమ్య వారికి విజయమును పరామర్శించి ఇటుల తెలిపెను. స్థగిసాస్థ్య వ్యవస్థగలదు విల్సన్ తూర్పున 20 మైళ్ల పొడవున పొందె నుబ్బగారి సేనాక్రమించిన స్థానములపయిని రమ్యజనరలు కష్టగాని నిన్నును చాలసేనలను నడపిరి. రమ్యవారు మొ డట ఫిరంగులను తీరముగ గాల్చి శత్రువులను తలపడిరి. అనే క కండకములను చాలచుండి మైకులను కొన్ని ఫిరంగులను మర ఫిరంగులను రమ్యవారచట పట్టుకొనగలిగిరి. కిగాను నైకతి భాగమునున్న ప్రతేకమున గూడ రమ్య వారు వాను బూలో గారి సేనతో దలపడి పోరి చాలస్థానములను పట్టుకొనిరి.

జుస్టిస్

ప్రిన్సు హుషర్, బవేరియ.

లండను అక్టోబరు 2—ప్రిన్సు హుషర్, సేనాకారకు పిక్కుసార్లుకొరిరి. కాని సేనలపంపబడలేదు. పీరురాక జెం దియున్నాడు.

బల్గేరియా

బల్గేరియావారు రమ్యనుల అంత్యసందేశము నందుకొనుట.

లండను అక్టోబరు 1:—సెల్ట్రాగ్రాదునుండి యిట్లును యున్నాడు:—సోమవారము ఉధృష్టము 4 గంటలకు రాక్షన రాదస్తాపుగారు (బల్గేరియాప్రధాని) మనసందేశమును అందుకొనిరి.

బల్గేరియావారికి కడపటి లేఖ.

లండను సెప్టెంబరు 5:—ఈ రమ్య వారు తంపిన ఈ లేఖ సకలమును, సమయోచితమున అయిఉన్నదని మార్చింగు పోస్తుప్రతిపాదెను. జర్మనీవారు తమకొనర్చిన వాద్యముల కార్యరూపకములను చేయుట యందమున జర్మనీ వారు విజయమొందుతును అంతయు నాధారపడియున్నదని బల్గేరియావారు యోచించినది. గ్రీసులో నైకములు సమ కూర్చుట, బ్రిటిషు సేనలు బాద్షానుకు పోవుచుండుట మున్నగు వాటిని వివరించుచు ప్రస్తుత స్థితియందు సముద్రముల యందభి కాము ముఖ్యమైన విషయమైయున్నదని మై వివరింపబడిన పత్రిక వ్రాసెను.

అమెరికా

అమెరికనుల క్రొత్త నాకాప్రయత్నములు.

లండను, అక్టోబరు 5:—వాషింగ్టను వార్త క్రొత్త నాకాప్రయత్నముల కీర్తి గాములను క్రూరు యోధులనుండ వలమిని అమెరికను గర్వ మెటువారు తీర్మానించిరి.

జర్మనీవారిస్థితి గతులు.

లండను సెప్టెంబరు 5—మ్యూన్చన్ ప్రెస్సు పత్రిక తమ ఉభయవ్యవస్థలన్ని నుడివెను:—జర్మనీ రాజ్య పునఃసంఖ్య 10000 లక్షలు 23700 లక్షల జనసంఖ్య గల శత్రువులతో కన్యమారంభించిరి. తమ నైకముల సత్వద్ధు తమగ నడపింతుమని వారనుకొనిరి. జర్మనీవారికి ప్రభుమున మైకు లభికముగ నుండిరి. అందువలన వారికి అప్పుడే విజ యము సమకూరియొందలెను. ప్రభుమున మిక్రొమండలి నై క్యములతో తనస్థితిని వారు పరచుకొనినది. జర్మనీవారి ప్రయ త్నములన్నియు భంగపెట్టబడెను. రమ్యలో జర్మనీవారు చాల సేనలను పంపించిరి కాని దీని కాములు నులభసాధ్య మువారు. రమ్యవారు కొలది కాలముననే జర్మనీవారి కభి ద్యమగు నైకమును సమకూర్చులను. జర్మనీవారి విమాన ములు సభి మెలైయుట పీటి వలని భయము పూర్తిగ నశించి నది కనపడిన వారిని చంపుటయే వారికి మిగిలిన పని. జర్మనీ శత్రువుల రైక్ ప్రాంతమున మరక్షింప వలయును ఉద్దేశ ము బెర్లినులో కలుగుట యందాశ్చర్యమైయున్నది

స్పెయిను

స్పెయినువారి రాజ్యాంగలోచనము.

లాహోరు, అక్టోబరు 5:—మాడ్రిడులోని మాస్పింగు పోస్తు విలేజ్లి యవటిసమాచారములకు గుఱించి ఇట్లు వ్రాయు యున్నాడు:—స్పెయినుతనతటస్థభావమును అనిచ్చియుగానిబు

కొనుచు, ప్రకాంతి నెలకొల్పటకు సాంక్రామికకక్షముల కెదిరి క్రేసను తన రాజ్యాంగలోచన సాహాయ్యమును చేయుటకు సిద్ధ ముగానున్నట్లు స్పెయినుప్రధానియగు పీమియకు సేనకుదాచి గారు వ్రాయుచున్నాడు ప్రాపంచిక సంధిని తేవము తమూడ్రి డుగ నరమున లభ్య మగు గాకతని స్పెయినురాజుగారి కోరికయైయున్నది.

సింలా

శ్రీరాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినతంతివా.

ప్రాస్సు రంగము.

లండను, అక్టోబరు 4:—వెస్టెండులోనున్న శత్రువుల ఫిరంగులమైని గుండ్రమై గుండ్రమవేయుటలో ఆంగ్లానాకాదిక మున పరానువారి పెద్దఫిరంగులను కలసి పనిచేసినవి. మాల్టా తికివామ్యమున వాంగ్ల సేనలు రెండుకండకములను పట్టుకొని నవి. సాచెజాతు తూర్పున గింతించికి దక్షిణమున పరానువారు ముందునకు వెళ్లగలిగిరి మంపేనులో మెస్సిలు తుత్తరమున చాల ముఖ్యమగు ప్రదేశమున చాలభాగము పరానువారు పట్టుకొనిరి. శత్రువుల సేనామూలమునకు వెనుకనున్న రైలు స్టేషనులమీదను బాటలమైనను పరానువారు చాలగుండ్రను చేసిరి. వాటిన్నలోని రైలుస్టేషనును పట్టుకొనుటకు సమీప మునకున్న విమానరంగము వైను బాలరంజి రైలుస్టేషను వైను 65 విమానములు బాంబులను వేసెను. లండన్లోలోని స్టేషనులమీదను రైలు వంతెనమీదను మైకుల ఇండ్లమైనను మరియొక విమానదళము బాంబులను వేసెను. ఫిరంగుల విమాన ములు రాత్రివేళ తిన్న ఫిరంగులతో శత్రువుల పట్టులమై గుండ్రు వదలెను.

రమ్యరంగము.

రమ్యవారు బల్గేరియావారి కంత్యలేఖను వ్రాసిరి. అస్ట్రీ యా జర్మనీసేనల యాద్రేకమును చల్లార్చిరి. డ్యిస్సుకువాయ వ్యయ 12 మైళ్ల దూరమున రమ్యవారు జర్మకులనోడించిరి. సహోదరముల ప్రాంతమున డ్యిస్సుకు దక్షిణమున 15-20 మైళ్లదూరము యందముజరిగినది. జర్మనులు వెనుకకుపోయిరి అనో రట్సు సహోదరమునకు దక్షిణమున తీరముగపోయి జరిగినది. ఆయధములచే సంరక్షింపబడిన కొన్ని స్థానములను రమ్యవారు పట్టుకొనిరి. నోనోగ్రీడ్కుకు ఉత్తరమున నీమెనడికాటి కజర్మనులు ఎడమకట్టుకు తమచుడిరి. విలేకాపాగ్రి తమున మేము జర్మకులను నిరుత్సాహములగా చేసితిమి. వారి యా రాక్షుము పూర్తిగా నడగిపోయినది. వారి పన్నాగములు విభ లములైనవి. వారు పూర్తిగా కోధింపబడి వెనుకకు తమచు బడిరి. అని రమ్య అధికారులు ప్రకటించిరి. బల్గేరియా ముద్ద మంత్రివర్గము వైకోవోగ్యుకులలోను అస్ట్రీయా జ్యూనీ యుద్ధ్యుకు అండుటలనును స్పెయియా సరిహద్దులో మిగి సేనలను నిలుపుటలను జర్మకులంద మిగు విస్తారముగ ధక్మ లయు పుచ్చుకొనుట కంగీకరించుటలను మియుద్ధ సరంధ మయొక్క యుద్ధేక్షము స్పష్టమైకది. కాన మిగు తక్షణమే శత్రువులను మి నైకోవోగ్యుకులలో నుండి తీసివేయలెనని రమ్యవారు బల్గేరియావారికి తెలిపిరి.

విశ్వవిద్యాలయములు.

దక్కా

దక్కాలో నొక భోజనపటి సౌకర్యములగుల విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటకు స్థానికములకు కళా కాలముల దానికి చేర్చుటకు ఇండియాదొరతనమువారి వద్దకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ విషయమైన పత్రములను ఇండియా మంత్రిగారికి పంపెదరు.

పాట్నా

పాట్నాలో విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటకు దేశీయ దొరతనమువారి రంగీకరించిరి. ఇండియాదొరతనము వారాలోంచి ఇండియా మంత్రిగారికి వ్రాసెదరు.

నాగపూరు.

నాగపూరులో విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటకు మింకను రాష్ట్రీయదొరతనమువారి ఆలోచనలోనే యున్నది.

రంగూను.

రంగూనులో విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటకు సర్వసర్పర్లు బట్టరుగాను బర్మాకు క్లెన్సపియట్గాని పం వ్యక్తింప బడెను.

మైసూరు.

మైసూరులో విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటకు మింక నొకయోర్నాలుకు రాలేదు. ఇది సానుకో సా.దో తెలియదు.

బాలసూరు హత్యకేసు

కుద్ర గోపాలూరు డిఫేవారు చింతామణిరాతు తమ్ముడు రంగరావుకు కుట్రదారులచే చంపబడిన రజోమ హంతు సోదరుడగు మూలీమహంతుకు సాక్షుమిచ్చి.

రంగరావు

జంతుమహంతు మా అన్నకు పిలువనచ్చెను మా అన్న లేనందుననే నతనితో గోవిందపురమునకు వెళ్లితి. అచట క్రొత్తవారు కనబడిరి వారొక్కొక్క బట్టను నడుముకు చట్ట బెట్టుకొనిరి. వారిలో నొకడొక సంధినిబుజమున కేసుకొనెను. మరియొకడు బుజము:కొక బట్టచుట్టుకొనెను. మిరెవరని నేను వారినిడిగితిరి వారు మారుపల్లకుండ వెళ్లిరి. జంతుమహంతు తనను మరికొంతమందితో వారి వెంట వెళ్లి తాజాకు రచ్చు నగా వారు మావంకి పిస్తోళ్లు చూపిరి. వారె కురుకు వారిలో జ్యోతిషుపా లనువాని యొద్ద మాత్రమే పిస్తోలు లేదు. వా రుత్తర ముఖముగా పోవుచుండిరి. చుట్టుప్రక్కల గ్రామముల వారు కూడుకొని ద్యూమా గ్రామము వరకును వెళ్లిరి. తాళి బాలుగారి యింటివద్ద కుట్రదారులు తుపాకిని కాల్చిరి. తుపా కులలో గుండ్లులేకరి అరయుచు రజోమహంతుయిండుకు వెళ్లెను. మాకన్న మహమును రజోయిను ముందుగా నుండిరి. కుట్ర దారు లొక చెట్టుకింద వారిని. కొలలో మనోరంజన వాడు తు పాకికాల్చెను. ఆ చెట్టులో రజో క్రిందబడెను. కుట్రదారు లలో మరి ముగ్గురుగూడ వెంటనే తుపాకులను కాల్చిరి. గ్రామ ములు భయపడి ప్రక్కలకు తప్పుకొనిరి. మేమందరూ తాజాకు వెళ్లితిమి. దారిలో ఇన స్పెక్టర్లు తింతామణి బాలు గారుగవడిరి. ఆమునతో చెప్పగా ఆమున రజోకడిం పలమునకు వెళ్లిరి. మమ్ము లు బాలసూరులోనున్న పోలీసు దొంగరాయుద్దకు వెళ్లెను. మేమచటికి వెళ్లి పోలీసు నూపరెంటు గారితో చెప్పితిమి తరు వారి మేము మేజస్ట్రేటు గారితోను మాపరెంటు గారితోను రజోకడింపాటునకు వెళ్లితిమి. మాలో కొందరు వరి పొ లములదారిని మరికొందరు జగన్నాథముకు వెళ్లు రోడ్డునగా వెళ్లిరి. పోలీసువారిని కుట్రదారులకును పోత జరుగుచున్న పురు నేను చెబువును మైలుదూరములో నుండిగాని గుండ్లు కొట్టుమీద నాకు దగ్గరగావడెను. తరువాత ఇద్దరు కుట్రదా రులను పోలీసువారు పట్టి తెచ్చిరి. తక్కినవారి రగుపడలేదు. చండు వచ్చువరికి నేను పొలములో పనిచేయుచుండిని. నేను గోవిందపురము వెళ్లువరికి 10-15 గురు వారి వెంటనుండి. వా చేతిలో కర్రగాని కత్తిగాని లేదు. వారు వెంగాలీలవలె నగు పడిరి. వారెదో గుర్రాగులవలె కనబడిరి. అప్పుడే పులారియా మాటులో దొంగతనము జరిగినది. వారి చేతుల పిస్తోళ్లుండుట కలన మరింత అనుమానము కలిగినది. అని ఈసాక్షి చెప్పెను.

మూలీమహంతు.

బండిపోటు పారిపోవుచున్నారని ప్రజలు కేకలు చేయుగా నేను విని పరుగెత్తిరిని. కొంతసేపటికి నాకు తుపాకి కాల్చిన చక్కను రెండుపాములు చనిబడినది. మాఅన్నరజో ముంసుం డెను. మనోరంజను తుపాకిని వ్రాల్చగా రజోపడిపోయెను. సుధామణిగూడ బెబ్బతగినది. నేను మొదట పారిపోయి మరిల వచ్చితిని. అప్పటికి కుట్రదారులు పొగిపోయిరి. నేను మా అన్న నోటిలో నీళ్లుపోసితిని. అతడు మొదట మింగెను. తరువాత మింగలేక పోయెను. ప్రాణములను విడచెను. నేన తిని బుజముమీద వేసుకొని ఇంటబడలేనీ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లితిని. నేనచటనుండి క్లెన్సుమండగా నుదాముని బండుకు లభిని ఆనుపత్రికి తీసుకుని వెళ్లుటకు వచ్చిరి వాపాల మచ టికి మైలుదూరమున్నది. వాకు మొదట మకమ్యులు కనబడ లేదు. ముందుమాఅన్న వెళ్లెను. మరికొంతసేపటికి నేను వెళ్లితిని. ఎవరిచేతిలో తుపాకిలేదో నేను చెప్పాలను.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటిసు

మైలాపూరు తిరువల్లి క్షేణిలందు ప్రెఫారిడ్ జ్యరములు విశేషముగ బాధింపుచుండుటచే నాంక గవ జిల్లా (రాయపేట వైద్యశాల) సర్జికారగు లెఫ్టి నెంటు కర్నలు సి. దానవనువారు ఇట్టిజ్వర బాధనుండి తప్పించుకొన నెంచు పిన్నవారలకు టీకాలు వేయుటకుడయలో నంగీకరించుయన్నారు. కాన అట్లు రక్షణోపాయమును బడయ గోరిక గల వారు ఏదినమున యినను ఉడయమున 8 గంటలు మొదలు 10 గంటల మధ్య వైద్యశాలకు బోవచ్చును.

పాల్వడిపార్లు మెంటు

28 సెప్టెంబరు

కె. రాఘవరావు
బి. ఏ., ఎం. బి. & సి. ఎం.,
ఆర్టింగు హెల్తు ఆఫీసరు.

వృత్తాంతములు

సింహళము విమానములు.—సింహళ విమానములు మూడవ విమానమును గూడ నిమ్మట కేర్పరచిరి. అందులకు రు 6187 లు వసూలుయ్యెను.

మెక్కాయా త్రాగులు.—బొంబాయి నుండి 625 గురు జడ్డుకునున్న మైరి ఇప్పటివరకు 2౮౩౦ మంది యాత్రాధుని పోయియుండిరి.

బి. సి. యస్. పరీక్షలు.—కృతార్థతనందుట:—కలియవారు పాస్త్రవ్యధకు శివలాల్ పాస్ అనునతడు బి. సి. యస్. పరీక్షలును కృతార్థత గాంచివట్టు తెలియజెప్పిరి.

హిందూమతదీక్ష.—ఒకగుడుట:—ఆ గాఖాన గారి మతములో చేసిన మంగనీలాల్ జెకిననీ గాన్ ఆ పానికి ఆది వారమునాడు మరల హిందూమతదీక్ష యయ్యుటచేసిరి.

స్వాయముర్తి ఆబుల్ రహింగారు.—డిశంబరు నెలలో పూనాలో జరిగినపు భారతవర్ష ఆఖిల మహమ్మదీయ కాన్ఫరెన్సుకు స్వాయముర్తి ఆబుల్ రహింగారి అధ్యక్షునిగా నియమింపబడెను.

సర్ హర్షోద్ధు బట్టగారు.—సింహళా శ్రీమైన్ రాయగారి నుండిరమన సర్ హర్షోద్ధు బట్టగారికి వీడు కొలువుదీని చేయబడెను. ఈ విందుకు శ్రీరాజరత్నవిధి మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి.

యధికారమున అధిపతీశములకు కలిగిన పుష్టములు.—యధికారమున అధిపతీశముల కెంత పుష్టము కలిగినో కనుగొనటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడినదని 4-వ తేదీని పరానుమంబితగ్గును ఉత్తరపు చేసిన రని తెలియజెప్పిరి.

శ్రీమం తేయకు తోటలకు పంపుట:—పట్టణిలో జరుగే వర్షములలోని నీలుగురు యువకులు కరచుటలేదు. వీరిని ఆసాము తోటలో కూలిపని చేయుటకు పంపించిరిని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. చాల కలవరము కలిగియున్నది.

ఫిర్యాదీ కిత్తు:—ఒక కేసులో నీవురాజీ పడకపోయిన నన్ను బాధపెట్టెదనని అలహాబాదు అసిస్టెంటు కలెక్టరు కాజీమహుసేనుగారు బెడరించిరి పార్లమెంటు ఫిర్యాదు చేసిన కేసు రుఖువుకాలేదు. దాని మైరి పార్లమెంటునుండి తప్పు ఫిర్యాదు చేసినందుకు కేసు చేయబడినది.

భూమిలో నడగియుండిన ధనము.—ఈశోద్ధు తాలూకాలో నొక గ్రామముకు ఎలకలను పట్టుటకై నేలను త్రవ్వించెను. 426 బంగారు నాణెములు వానికి దొరకెను. సుమారు 9000 నెలల క్రిందట నేలనుజిల్లాలో ముగ్గురు కాపులు భూమిని దున్నుకొను చుండగా వారికి కొన్ని ఆభరణములు దొరకెను.

రంగూనముననిసిపాలిటికి బుజుము:—దొరతనమువారిని 10 లక్షల రూపాయలను బదులుగుటకు వైమ్యూనిసిపాలిటి ఆర్థిక ఉపసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. నూటికి 4 1/2 వడ్డీ. ఈ మొత్తములో సగము ఈ సంవత్సరమునను, తక్కినది లాభోపుసంవత్సరమునను ఇచ్చిన జాబును. చవుకధర్మకు రుణము కుడిననెంటునే దొరతనమువారి 10 లక్షలు ఇచ్చివేయుదురు.

ఆంధ్రీలు ప్రభువుగారి పుత్రులు:—ఆంధ్రీలు ప్రభువుగారు చెప్పి పురిలో గవర్నరుగా పనిచేసిరి. వీరి పుత్రులిద్దరును నాకాదళములోనున్నారు. రెండవకుమారుడు డాక్టరెల్లు రంగమున ఇంస్టాకెజు ఆను నాకలో నుద్ద్యోగిగానున్నారు. ఇటీవల కౌర్యముతో పోరిరి వినుతింపబడిన యుద్ద్యోగుల పేర్లలో నీయనపేరుగూడ గలదు.

బొంబాయిలో నీటిసప్లయ:—గుజరాతులోను కలియవారులోను అయిదు ఇంజనీరులను స్ట్రీటుమోటారులను నడులనండియు కాల్యలనండియు చెరువులనండియు నూతులనండియు నీటిని పోలములనకు సప్లయచేయుటకు 10 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో నొకసంఘమేర్పరచబడిరి. వీరిలో 10000 వాటాలు గలవు వాటా రు 10 లు పెట్టిరి. గుజరాతు కలియవారు ఇరిగేషనువాటరుసప్లయ కంపెనీ అనిపేరు పెట్టెదరు.

బర్మా రెవెన్యూ గవర్నరు సర్ హర్షోద్ధుబట్టగారు:—వీరు 24 వ తేదీని రంగూన చేరుదురు. ఆశోజ ఆదివారము గనుక సోమవారమున ఈయనకు ఉద్యోగసంబంధ మగు స్వాగత మొసరును.

అశ్వీగుణులు మా గ్వారుగాను కనువుల స్థితి:—అశ్వీగుణులలో మేరిలేక కనువులు చాల బాధపడుచున్నందున గడ్డిని తక్కువ రేటుకొని నా జేతములకు తీసికొని పెట్టుటకు అచటనున్న పశువులకు రైలుకొని గడ్డిగల తావులకు తక్కువ రేటుకు తీసికొని పెట్టుటకును దొరతనము వారి రైల్వేవారిలో నాలోచించి ఏర్పాటుచేసితి మని ప్రకటించిరి.

ఆయుధభానముల కేసులు.—కల్లికోటనుండి యిటుల తెలియజెప్పిరి ఏర్పాటుచేసినట్లు గారి కోర్టులో ఆయుధ భానముక్రింద చాలకేసులు చేయబడినవి. కుష్టాదులు అనునతడు రై నెమ్మలేతుండ కుపాకిని నాచెని కేసు చేయబడగా నతనిని నెమ్మకోర్టుకు విచారణకు పంపిరి. అదనిసాగితములలో న్యాయముల పంటలను పాడుచేయునంద ప్రజలు పాత కుపాకులనునుకొనట గలదు. కాని ఇటీవల కుంటులు కలెక్టరుగారి మీద కుపాకులను కాట్టుటచే ప్రతికేసుకు పోలీసు వారు పట్టియున్నున్నారు.

నెంటుజారు ఆంబులెమ్మ సంఘము.—నెట్టంబరు నెలాఖరుకు రొక్కము రు 36000 లు వసూలైనవి. ఫ్రీమకోట రాజాసాహెబు బహదూరుగారు రు 10000 ల విచ్చిరి. మరికొందరు కేలకొలది 8౫ రెట్లరిచ్చిరి. కొందరు గొప్పసోనులను రికార్డులను ఇచ్చిరి. ౫00 ఖరానులను 30౯ తానులు ౬ను చురియొక:చ్చిరి. ఢేరాధూరుగాని వైద్యశాలలో రోగులకు 3 పడక లయ్యుటకుగా నొకరు రు ౬000 ల విచ్చిరి. సిమ్లా శ్రీలసంఘము వారికి వికసీరుమహారాజాగారు శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారిద్వారా రు ౫000 ల నంపిరి.

రికార్డును దానుట:—గురువారా మేజిస్ట్రేటు గారికొక్క మ్యా: సికల్ ఉద్యోగి వై దాఖలు కాబడిన కేసును విచారించుచుండిరి. మద్దుబామీనువై విడుదలకోర గానిరాకరించిరి. రికార్డును పెట్టెలోనుంచి ఆ తాళము తాము గొనిపోయిరి. నెమ్మన్న జడ్జిగారు కూడ మద్దుబామీ బామీనువై విడుదల చేయించలేదు. చీఫ్ కోర్టువారు మద్దుబామీనువై విడుదల చేయవలెనని ఆజ్ఞాపించి మేజిస్ట్రేటు గారు రికార్డును పెట్టెలో నుంచి తాళము తేసికొని సోపుట సాధించ శక్యముగారి అంశమై యున్నదని నడిచిరి.

పారిశుల తగువుల పరష్కరించుట కొరీసంఘము—వివాదములను స్వాయస్థాముల తీర్మానించుటలన ర్యయ ప్రయాసములధికము. అందులన పారిశుల తగువివాదముల పరష్కరించుట కొకసంఘము నేర్పాటుచేయుటలన కలుగు లాభోపయులు కెయిజి వాండ్ అను ప్రతికచరించెను. ఈ విషయమున పంపుప్రతికసర్దివ్వాదనాను గారిలో సలహాచేసెను ఈగద్దతిని వీరంత యి మెచ్చుకొనిరి. ఈపద్ధతి నయ:గానికె తెచ్చుటకు వీరు వెళ్ళుచువనము లొనరించిరి. పార్శ్వప్రతిక లన్నియు పయివిధానమును చక్కగ విమర్శించుచున్నవి.

సర్ బాను జెల్లికో గారు కరాచీపాఠశాల నిర్మించిందుట:—4-8-15 వ తేదీని కరాచీలో యధవర్ధంతి దినమున జరిగిన సభలో ఆంగ్ల మహానాకాదళమునకు విషయము కలుగుగాక యని కోరుచు కరాచీపాఠశాల నిర్మాణమును చేసిరి. ఆసభ కధ్యక్షులుగానున్న గౌ.హరచంద్రారాయ విష్ణుదాసు గారు తీర్మానమును తంతియాలకముగ 5-8-15 వ సర్ బాను జెల్లికో గారికి తెలిపిరి. 6-8-15 వ తేదీని లేఖనగూడ వ్రాసిరి. ఆతీర్మానమునకు నాకాదళమువారందరును చాలసంతసించిరి సర్ బాను జెల్లికో గారు మరల తంతివాస్తవంపుటయే గాక 8-9-15 వ తేదీని లేఖనగూడ వ్రాసిరి.

సర్ బార్డి బుక్సన్ గారు అసీలు చేసి కొనట:—బుక్సన్ గారి మోటారుబండి కొమ్ము అనువారి మోటారు వై కెయిలోదీకొనెను. ఆ మోటారును కొమ్ముభార్యకు తీర్చుట గాయములు కలిగెను. బుక్సన్ గారివై కేసు చేయబడెను. వై ప్రర్ను గులు డివిజన్ మేజిస్ట్రేటుగారియనకు 600 రూపాయలు జరిమానా విధించెను. ఈ మొత్తములో 450 రూపాయలు నష్టపూర్తికొరకు కొమ్ము గారి భార్య కిప్పించునట్లు త్రువు చేయబడెను. ఈ తీర్పువైని ముద్దుయి ఫీఫ్ కోర్టుకు అసీలు చేసికొనెను. అసీలులో జరిమానా మొత్తము 200 రూపాయలు చేయబడెను. నష్టపరిహారముగ ఈ మొత్త మంత యి ఫిర్యాది కొనగబడును.

ఒక హత్యకేసు అసీలు:—ఏమో అనునా బలవంతముగ చంపిరియు, బై జి, బిజన్ అనువారలవై నువ్వునూ నెమ్మన్న జడ్జిగారియెరుట కేసు దాఖలు చేయబడెను. ఏమో అనునా సోలీసువారికి ఆహ్వాని ఇచ్చెను కోవముచే ముద్దు యిటు వాని చంపిరి తెలియజేయబడెను. నెమ్మన్న జడ్జి గారు 1 వ ముద్దుయికి జస్ట్యాంత్ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష యి విధించిరి వీరు హైకోర్టుకు అసీలు చేసికొనిరి. మొదటిముద్దు యివై కచ్చిన సాక్ష్యము నమ్మదగియుండలేదని హైకోర్టువారి తలవిడిచిరి. రెండవ ముద్దుయికి దిగుకోర్టువారు విధించి హత్యనమ్మక మగుచున్నద హైకోర్టువారు నెలవిచ్చిరి.

యధికారులకు విరాళములు:—విదేశీయులలో యధము చేయుచున్న వైరులుకు సౌకర్యములను సదుకూర్పుట కేసుగురుబడిన యధునియలకు సంస్థా శాధిపతులు ప్రజలును గూడ యథా ప్రకారము ధనసహాయము చేయుటలో సంత మూత్రము కలుగుచుంట్లుండ ఇటీవలి గానములు:—యధ విమానములకొరకు బరోడా గురు గ్వారుగారు 5 లక్షలరిచ్చిరి. జాగడుసంస్థానమువారు మూడు సాముధవిమానముల నిచ్చిరి. రీవా మహారాజు గారు రెండవసారి మరల కొక విమానమునిచ్చిరి రాజకోట ధామూస హెబు గారిక సాముధవిద్యుచ్చకుటు నిచ్చిరి జర్నల్ రాజా గారు కన్యేకముగ మూడు వైద్యసహాయక విద్యుచ్చకుటును కిద్దరది ప్యతముగ యధగంగ మునకు 2500 సోవాపూరురాజుగారు వైరుల సౌకర్యముల కొరకు రు 890 ల విచ్చిరి. బోపాజుబీగముగారు వికసీరు మహారాజుగారు ము:కొందరు రాజులును, తమసంస్థానముల లోని రైల్వేకర్మాగారములను యధుధుకర విద్యానియన కిచ్చివేసిరి.

రంగరాష్ట్రీయనకలకలు:—నెమ్మముంది మర్కాల్లు సాముధువై ఇటీవల ప్రజలకు వారియిండ్లను దోచుకొనుచుండిరి అందులన అధికమగు కలవరము కలిగెను. వీటినితొల గించుటకై దొరతనమువారు కొన్ని యేర్పాటులుచేసిన వారుం డును. యువజనులకు వైరుమహుడిని తీరి పేరు చేయించి యుంచినవారు తడిఫీరు స్థానముల దొంగలుప్రవేశించునందకా యుదురు. ఇట్టిదొంగులుకు జడిసి బండి పోటు గాంకు తిను దుర్మార్గులును నానరింపజేయుదురు. నీ గాంపూరు బోగ్గాయ న్నగు స్థలముల దొంగతనములు బండిపోటులు మున్నగు రికవి ఆగిపోయినవి. రంగరాష్ట్రీయులకు వ్రోగ్ సామాసములకు కొదువలేదు. క్రైష్ణ గయలో బండిపోటులనెచ్చినదొంగల పెంట దుమిట్టు కొనుటలో యియవురుబంగళీలు తమ ప్రాణముల నిడిచిరి. గ్రామములకు వ్రోగ్ముకలుగురు. దోపిడీగాండ్రకు భయము జరించును. కాన వై విషయమును పరిక్షించుటకు కొని మాత్రము ఏర్పాటుచేసి మాదినయెవల లాభ కరమగు పర్యవ సాములు లేయ ఆ బెంగళి ప్రతిష్ఠ వ్రాసెను.

కాటకబాధచే బియ్యము దొంగిలించుట:—ఒక కేసు జిప్పరజిల్లాలో కాటకము తీర్చుచుండెను. బొబ్బరుపూరి మున్నగు ప్రదేశముల మోసబాధ అతివిస్తారముగ నుండెను. వైగ్రామములకు బియ్యము చిక్కకుండెను. ఇంతలో తమగ్రామ ప్రాంతముననున్న నడిహద్దున బియ్యముతో నిండియుండిన మూడుపడవలు పోవుచుండెనని గ్రామములకు తెలియజెప్పెను. వీరిలో కొందరు పడవలనెక్కి వెల్లి బియ్యపు పడవలలో మూడవ దాని మట్టుచేసిరి. ప్రభుమున బియ్యము అని తమకు విక్రయింపుడని గ్రామముల పడవవాండ్రకోరి. కావారించుటకు సమ్మతించినవారు కాదు. అందులన ముద్దులులు పడవలోని 27 బస్తాల బియ్యమును బిస్తునకు కొరచి పంపకము చేసికొనిరి. ముద్దులవై బ్రహ్మం తెరు డిల్లూటి మేల ప్రేమి గారి యెరుట కేసు దాఖలు చేయబడెను. వారి 6 గురు ముద్దుయాయి నేగ్గులరి తీర్మానించి శిక్షునిధించిరి. ఈ తీర్పు మై ముద్దుయాయి కలకత్తా హైకోర్టుకు అసీలు చేసుకొనిరి. కాని అసీలు నిరాకరింపబడెను.

రొక్కబహుమానము రు. ౧౦౦౦
అక్టోబరులో గా మూసద్ ఒక రూపాయి జిక్టాకా పేకెట్టుకొనెను. మొకటి 5000 సూక్ష్మగలవారు బొగ్గె కరు బొగ్గెక బహుమతికెక్కిట్టు పొందుతురు. అందు కలవ రు 500, గాని రు 800 తేక రు 200 పడెను గల అంకాక ముందును. 1915 నవంబరు 5 తేదీనిగాని లోగా గారి బహిరంగముగా ముమ్మాప్రకారము జరిగింపబడును.
దిమ్మూమయల్ కో ఆపరేటివ్ ఏజెన్సీ
28, లింగిశెట్టి వీధి, చంద్రబాగ్

కూనూరు ప్రభుత్వము కేసు.

గంగయ్య గొండకు గారి కుమారుడు ఏ. రంగసామి మాదకు వాస్తవ్యునిగా పాపాదకత్వమున చేరుకొని తీసుకొని పోయినట్లు బాధ్యతను నీమకు దొరసామియన విజయప్రభుత్వము చేబడినకేసు ఈ నెల 10 వ తేదీన మిల నిచారణ జరిగినది.

నిన్న కూనూరు యొక్క నయలలు రెలేకన్య నేడు సాక్ష్య మిచ్చినది. కాకు 16 సంవత్సరముల వయసున్నవని తెలుపింది. గంగసామి పెరుగుతూ. నేను మేరేరలేన ఆమె సోదరుని సోదరినిగాడ నేను గుఱును. 11 - 8 - 15 వ మేరేరలే కనబడ నోపటం గూర్చి మేరేరలేదానీని విజయకొంగయ్య ని నేను నాదొకపిల్లవానినిపంపితిని. మేరేరలేదానికిని వెళ్లుగా రి ముఖానుకును మధ్య కేసుండగా నానానీ నాదగ్గరకు కచ్చినది. మేరేరలే సోదరినిపుట చుండి నింజుగ్రోపు పరా తెలు దిగిగ నేనొకటి నుంచెద నీ నీవు మేరేరలేతో చెప్పుమని నేనాదానితో చెప్పితిని. మరేమియు చెప్పలేదు. మేరేరలే సోదరియి కచ్చుచున్న దని నేను రంగసామిలో చెప్పి తిని. మేరేరలే ఆమె సోదరి గరిగా నాదరించుటలేనది న రంగసామి జాలిపడెను. తరువాత నామె బండిమీద వెళ్లిన సంగతి వాకు తెలియదు. రంగసామి యామెగిరకు బండి పంకి యుండును. నాకానంత తిలియకు. 1912-1913 వ తేదీ యుదయమున రంగసామి సాటరువిల్లామొద్దనుండున ట్లగిరకే ఏర్పాటుజరిగినది. నేనపుడు మేరేరలేను చూడలేదు మరొకని కొజులకు నేనామెను స్థాయనిల్లాలో చూచితిని. నేనొకసా రిరంగసామిలో నచటికి వెళ్లితిని. నే నచట 10 నిమిషములు చూత్రమే యుంటి. మేరేని న్యాయమొరసానిని చూచితిని. మేరే ఏలగుంటున్నదని నేను న్యాయమొరసాని నడిగితిని. నేను మిల రంగసామిమోటానుబండిలోనే ఉదకమండమునకు వెళ్లిపోతిని. మరి 10 కొజులకు నేను ఆస్థాయనిల్లాకు వెళ్లిగా నచట నెదురు కనపడలేదు. మేరే ఏమయినదో నాకు తెలియ లేదు. మేరేని పోలీసువాడు ఇంటికి తీసికొని పోయిపిమ్మట పరకు మిల నా కామెజాడ తెలియలేదు. నేను ఉదకమండల ములోనే యుంటిని. బాల్కోనోద్దలొనున్న క్లిప్తములో నేను నికసింతువున్నాను. నేను రంగసామిలో ననేకసారులుమోటా దుబండిలో వెళ్ళియుంటిని నే ననేకసారు లతినితో క్లిప్తముకు వెళ్ళియుంటిని. నేను కాత్రిపు ప్రొద్దుగొయన పిమ్మట నూ నూకుండి ఉదకమండలమునకు వెళ్ళుచుంటిని. అపుడు రంగ సామి రైలు స్టేషను వద్ద నా కొరకు నేచి యుండును. మే మరువురమున ఆయనమోటారుబండిలో వెళ్ళుటగలదు. కచ్చిమాగాకాటేజయొద్ద క్లిప్తముకు వెళ్ళుమొక నాబండి చాపుట గలదు. ఒకనాటిరాత్రి రంగసామి మరి యొక పొడుపుపాటి భారతి యని వెంటవెట్టుకొని కచ్చి మాడవచ్చెను. నేను న్యాయమొరసానిని స్థాయ నిల్లాలో నొక్కసారి మూత్రమే చూచితిని. నాకామెతో వధికి పోవము మలేదు. నీవు మియింటుకన్నచో నీసోదరుడును సోదరియు నీకు మీ కంద్రి సాక్షును ముట్టినయకు ఆని నేను మేరేతో చెప్పితిని. ఆమెతండ్రిసామెతయెనా నేనెరుగను. నేను గంగ సామిని కలి ప కొంటిని. నేను మేరేరలే యొక్క యింటికి వెళ్లి తిని గంగసామిలో చెప్పి తిని. గంగసామికి మొదటినుండియు మేరేయం కని కరము గలదు. మేరేనొకసారి రంగసామికి నుంచి బుచ్చిపోయి యును లేదు గాన రంగసామి యామెను వారియొద్దనుండి తీసి కొని పోవడలెచు. వాకు వాసికొనిపోతిక నై సరభి పాయము లేదు గాన నేను వారిని పరాధినింపవలసింది. రంగసామి నన్ను వెంటి చేసికొందునని చెప్పెను అనివయిలటు సాక్ష్యము చెప్పు చుండగా నామె జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద నీకేసుగా నిచ్చినవాస్తవ్యులవలెయును వ్యాయవాది వాకరు గారు బాధలుచేసిరి. అందులో నామెవాస్తవ్యుల మిటుల నన్నది. నేను 16 సంవత్సరముల వయసు కచ్చివచ్చినదియను రంగ సామి చెకుగును. అప్పుడినుండియన్నతడే పోషించుచున్నా డు. నేను 18 ఏండ్లదానై యుండగా నే నికరించిన నయితిని. నన్ను కచ్చినుండియు నతడేపోషించుచున్నాడు. ఈ 5 సంవత్స రములనుండియు నేనతినిల నే పోషించుచున్నాను. మేరే రలేకన్యవాకు పితృకన్యపుత్రిక ఆమె 18 - 19 సంవత్సరములు వయసుండును. ఆమెస్వభావంలోని కనించుచున్నది. నాసహ యముననే రంగసామి ఆమెన గుటనుండిలేకదీయగలిగెను. మేరే రలేమీదకు ఈ క్లిప్తాభిప్రాయ మున్నదని నాలో రంగసామి చెప్పులేదు. నేను మేరేని కన్యకనునుండి తొలగించినచో నన్ను పెండ్లియాడెదనని నాలో నతకు చెప్పెను.

వెంకట్రమణ్య సాక్ష్యము.

కొంచెం రాజాగారి ఏజెంటు వెంకట్రమణ్య ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చెను నేను న్యాయమొరసాని నొకటి రెండు నెలలనుండి ఎరుగుదును. నే నామెను చూచుట కొకనాడు కచ్చిమారా కాటేజికి వెళ్లితిని. అచట న వ్లామె మేరేరలే కన్య వువరిచుని దీ నీ నది. మేరే రి బంధు కులామెను కరిగా చూచుటలేదు. మేరే రి క నాటా కొ గ కు వారిమీద నావాచేయుట గాన మిద ధనసహాయము చేతు కనీదని నాతో న్యాయమొరసాని చెప్పినది. నీవు వెళ్ళి మేరేని చూడుమని నాతోనామె మరయొకసారిచెప్పినది. న్యాయ మొరసాని గు 50 లు బతులిచ్చుని నన్నడిగినది. నేనిన్యాయ మొరసాని నేను మిద పత్రము వ్రాసియిచ్చెదను నాకొక జమీందారుకు ధన మిచ్చుచుండును నేను మిద నెలనెలకు సామ్యిచ్చుచుండు నని నాతో న్యాయమొరసాని చెప్పినది నేనామెను 10 లు తరువాత నిచ్చితిని తక్కిన 40 లును మరికొన్ని కొజుల కిచ్చెద నంటిని నేను మరయొకసారి ఆమె యింటికి వెళ్ళినపుడు మేరేచాలాసాందర్యకలియని చాలుండి చెప్పెదను మిక్కిల్లమున్న దానో నుండెదమనని న్యాయమొర సాని చెప్పింది గాన కొంపను కచ్చి నేను వెళ్ళిపోతిని.

సాక్షులలున్నగారి సాక్ష్యము.

న్యాయమొరసాని నికసింతువున్న కచ్చిమారా కా టేజిలో మేరేరలే యొక్క దేమా సోదాచేయుటనిదని ఇన్వెస్టి గు నిల్పిచ్చుగాను 80-8-15 వ తేదీని నాకాజ్ఞాపించి. ఉద యను 10-80 గంటలకు నేను వెళ్ళితిని అపుడు న్యాయమొర సాని ఇంటిలోను సాయంకాలము 4-15 గంటలకు మరల వెళ్ళి మియింటు మేరేరలే యొక్క చాలిఅడిగితిని నేను నామె కుటుంబముతో పరిచయములేదని ఆమె చెప్పింది నేను నిజ మని నమ్మితిని.

ఇన్వెస్టిగు నిల్పిచ్చుగారి సాక్ష్యము.

నేను అదోల్లెపు రలేగారియింటికి వెళ్లితిని నాసోదరి నెలలో వారింబిరి ఆమె నాకు 25-9-15 వ తేదీని వ్రాసినది. బాల్కోనోద్దలొ నేదొకటిగా నామె నుంచిని నాకు తెలిసిన దని ఆమెచెప్పెను. ఆమెయొద్ద నటులవ్రాతములయకు పుచ్చు కొని పోలీసు నూపరింపెండెంటుగాను కచ్చిమారా కాటే జికివెళ్ళితిని. రలేమేరే యెచటనున్నదని అదోల్లెపు మేరేమాని డుటనేకమొరసానినడిగింది. వాయింటు మేరేలేదనిన్యాయమొర సానిచెప్పినది మేమ సోదా మాడగా మేరే ఆయంటనే రా తి డునులతోనున్నది. ఆమె చాల బంటోయగ నిచ్చిదని కల నొకసారి కన్యకు నొకసారి ఏర్చుమాడెను. ఆమెను తీసికొని వెళ్ళిగాదని న్యాయమొరసాని అటంకపరిచింది. కొంత తీర ప్రసంగము జరిగిన తరువాత మేరేని తీసికొనికచ్చి తిని.

తక్కిన సాక్షులు.

అల్పర్లు వాసివాలను నడిటిలుల చెప్పెను నేను రెండు సారులు కచ్చిమారా కాటేజిద్ద మోటారుబండి ఆకుటయు ఆ బండిలోనుండి యొకపురుషుని దిగుటయు చూచితిని అత యొకాకాకను బట్టి రంగసామియేయని నేను తలచితిని. ఒక గొల్లవాకునగుటపరిజోట్లకట్టు పరిజేయువాకునుమాడ సాక్ష మిచ్చిపిమ్మటకుధనపక్షములవ్యాకువాకులకు తీరవాద ముజరిగినది. కచ్చిమా చాలబండి నున్నచోనాకు మూపు కచ్చివరి కుటుంబము చెప్పటచే నామె సాక్ష్యమిచ్చు సమయ మున కేసులో సంబంధముల వారిని పత్రికా నిలేఖరులకు తప్ప తక్కినవారి కనికరిం పుచి నేనీ ఈ కేసు నీలగిరి జిల్లాలో చాల సంక్షోభమున కలిగించింది. ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా కచ్చుచున్నాను.

నాక్రమించుకొనుట.

లండను అక్టోబరు 5:— వెనోవి క మొనర్టీర్ నేనొక కాంస్టాంటి నోమెన, వెనోవి క తిమ్మరై యినునవారులలో కొంతభాగము గ్రీను దొరతనమువారు ఆక్రమించుకొని తన ఉద్యోగుల ఆధిపత్యముక్రింద నంపుటకు యత్నములు సలుపుచుండిరి.

హెరోపాతశాలాధికారులు మున్నగువారిని

స్టాఫ్మించుట.

లండను అక్టోబరు 5:— హెరోపాత శాలాధ్యయం దిన ఘనకాగ్యములు కర్ణపాతీరములై యున్నవి సర్వానుక్రేం విగారు హెరోపాత ప్రత్యుగా మున్నగువారు పంపిన అభివందిం పు తిలిపా గ్రుటకు బతులు పంపి.

సోమనెంటుజారి గెజెటు

కడచిన నెవ్రెంబరు 27-వ తారీఖున కుమ్మాత్తుకు నిల్లికాట్ అబ్దుల్ కదార్ సామెలు బహదూరుగారు, మ. రా.రా. కన్యకాసోమనెంటుకు రామకృష్ణ నాయకుగారును చిత్తూరుజిల్లాగారును నికపతి తట్టణమునకు నెవ్రెంబరు మేజిస్ట్రేటులుగా నియమించబడిరి.

కడచిన నెవ్రెంబరు 21 వ తారీఖున కాకినాడలో ఎ గార్డియరుగారు ఊరిగోతేని వి ఎడ్డిగంటనగారి నాక్వే జేతపు రామబాబు గా నుండున్న ఏర్పాటు జేరి.

క్రి.కన్నగారి వాదనారాజనధ సెంటుజార్డికొట లోనుండు వారిహామి ఈ కన్యకాసోమనెంటు 28-వ తారీ ఖున ఒకసభ జరుగును. ఆనాటిరోజు జరుగునభుకు నాగోరు వారు నిగ్మాణంధగారి సభ్యులగుండా నవంబరు 21-వతేదికి మునుపు ఆసభ కాగ్యకర్పికి అగ్గివెట్టుకొనవలయును. ఈ అక్టోబరు 2 వ తారీఖున గోవాగజిల్లా డిప్యూటీ: లెక్చరు గానుండి, ఇరుగంటి వెంకటేశాచార్యు పంతులు గారిని అదే పనిమీద బళ్ళారికి బదిలీజేసిరి. టి వానుజేన-పు అనగ ఘట గారిని ఉత్తరఆర్కాడు నాగ్గిరి.

నికాఖపట్టణము దీనినను 1-వ సర్కిలులో 2-వ గ్రేడు నూపర వైసరు గాను, తెంపరి సబుఇంజనీరుగాను నుండిన టి ఆర్. నరసింహాచారి అనగఘట గారిని అక్టోబరు 4-వ తేదిన చీపు ఇంజనీరుఅఫీసుకు మార్చిరి.

ఈ అక్టోబరు 5-వ తారీఖున సాకాలపాటి నరసింహా రాజగారు భీముని మునిపిపాలిటి కాన్సిలరుగా నియమించ బడిరి.

ఈ అక్టోబరు 5-వ తారీఖున పి వీరరావులునాయకు గారు అకావల్లి మ్యానిసిపాలిటి కాన్సిలరుగా నియమించ బడిరి.

మరేయార కాత్తగడ్డకు లక్ష్మీనరసమ్మగారు నెవ్రెంబరు 80 వ తారీఖున బళ్ళారిజిల్లాలో రామకృష్ణ తాలూకా బోర్డు మెంబరుగా నియమించబడిరి.

కడచిన నెవ్రెంబరు 27 వ తారీఖున గుమ్మాల. ముయ్యగారు కడర తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నియమించబడిరి

నెవ్రెంబరు 24-వ తారీఖున ము.రా.రా నీలయజీ హోర్ చాగారిని గంజాంజిల్లా, పగ్గాకిమిడి మ్యానిసిపాలిటి మెంబరు గా నియమించబడిరి

నెవ్రెంబరు 25-వతారీఖున ము.రా.రా క్రీ.కాకోళపు వెంకటన్నముగారు రాజమహేంద్రవరపు మునిపిపాలిటి కాన్సిలరుగా నియమించబడిరి.

నెవ్రెంబరు 24వ తారీఖున కర్నూలుతాలూకా బోర్డు వారి ఎన్నికమీద సి. వెంకటంగం రెడ్డిగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు మెంబరుగా నియమించబడిరి.

ము.రా.రా.క్రి. ఎన్ని రామవాచ్చగారిని కలు ప్రొటెటు 7-వగ్రేడు సబు రిజిస్ట్రార్ పుర్యోగమునుండి పక్క వెంటు 7-వగ్రేడు సబు రిజిస్ట్రార్ గా మార్చిరి.

ము.రా.రా మిచ్చిరాజు వెంటటకుబ్బారావుగారిని 5-వ గ్రేడుసబురిజిస్ట్రార్ పుర్యోగమునుండి 7 వ గ్రేడు సబు రిజిస్ట్రార్ పుర్యోగమునకు మార్చిరి.

ము.రా.రా.యరకపు వాకభూషణంగారిని 8-వ గ్రేడు సబుసోలీటును సబురిజిస్ట్రార్ పుర్యోగమునుండి 8-వ గ్రేడు సబు సెంటు సబురిజిస్ట్రార్ ఉద్యోగమునకు మార్చిరి. నెవ్రెంబరు 24-వ తారీఖున 8-వ గ్రేడు సబురిజిస్ట్రార్ గు నేమ.కొండ జగన్నాధగారి ప్రజాజిల్లాలో తిరువూ రికి మార్చిరి. అక్టోబరు 2వ తారీఖున ప్రాకీనుచేయు హోర్ డు తక్కిల దూంశెట్టి కరంబరావుగారినికనియాలలో 4 వ గ్రేడు జిల్లామునపుగా నియమించబడిరి

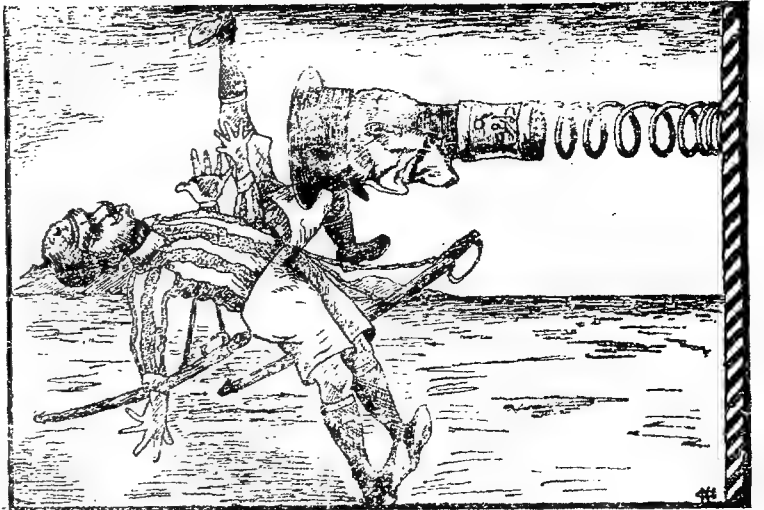
సామ్రాజ్యకాసనసభలో మార్పులు:— సర్ విలియం విన్సెంటు గారును సుడిత నుండగ లాలు గారును బ్రిటు గారును రాజీనామాచేసెదని తెలి యున్నది.

వైఖాముగారి విరాళము:—తంజావూరు అంబాలాన గరమునందలి మహమ్మదీయోన్నతి పాఠశాలకు వైఖాము గారు రు 2000 లు విరాళమిచ్చిరి.

ప్రార్థనగారు మరణించుట.

లండను అక్టోబరు 5 వీరు నమక స్వీపనజేతపుప్రధాన మంత్రిగృహండిరి. ఇటీవలవీరు చనిపోయింటు తెలియబడినది. గ్రీనువొరతనమువారు కొన్ని యినుపదారుల

అప్పియనులు జర్జనులు రమ్యాను చాలదూరము ప్రోసిరి. కాని తీగను వదలిపెట్టలేరు. వదలిపెట్టినచో రెండవపలుములో వలె ఏమి ప్రోసివేయ బడగలరు తూర్పురంగమునగు యుద్ధస్థితి ఈ విధముగా నున్నది. (వెన్నెమిల్లరు గెజట్)

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

మా భీమవరం తాలూకాకు నుమారు శంకరం క్రిందట ఏలేశ్వరపు అదిశేషచలంగాన, ల్యాండు రికార్డు ఇన్స్పెక్టరుగా వచ్చియుండిరి. నాటకం నేటికరకు, సర్కారు ద్వారా నీటి యుక్తగాన, తమకాబేదార్లగు ముసలు కణముల యంతేమి, రెండుకుల వగయిరాలయందేమి, బహు శ్యామలగాన, నెమ్మదిగను వ్యవహరించుచున్నాడు. ఇట్టి పీరికి గవర్నమెంటువారు నెల 15 రు 85-0-0 అ జీతములో వుండగా రు 40-0-0 జీతము ప్రమోక్ష ఇచ్చిరిని వినుట కెంతయు మా తాలూకా ప్రజలందరూ చాలా సంతోషించుచున్నారము. ఇందుకుగాన, మిశ్రము వగయిరాల ఫలహారముల పంది పెట్టబడెను. పీరి యోగ్యతకు విలువ చెప్పబాలము. మరియు పీరు కర్మిస్తులు, భగవదారాధనయందు కనుప్రీతిగలవారు. వర మార్గ చింతగలవారు. అద్వైత శాస్త్ర సురక్షలు, సర్కారు వశలయించు బహు వరుసకలవారు ఇన్ని నుకూల సంకల్పముగల పీరిని, ఇంకా చాలా కాలమువరకు మా తాలూకాలోనే వుండుటకు వై అధికారు. కరుణించుటకును పీరికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు దయచేసి వర్ధిల్లే యుటకును కోరుచున్నాము అని మోక్షల కరణం అయ్యగారి తిరపతిరాజుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఒక కైక్కురిమణి:— సికింద్రాబాదు కైక్కు ప్రముఖులలో నొకరు ఉప్పుల చంద్రయ్యగారు కోమారుడైన బొం రయ్యకైక్కుగారు, ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చతుర్దశ్శతాబ్దాల వరకు పడవి జెందిరిని తెలుపుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నారు. పీరు, ఈ పట్టణమునందు శ్రీచంద్రమూర్తి స్వామి దేవాలయమును నిర్మించి, అందు ప్రతిరోజు పూజలు, సంవత్సరాల్యాది ఉత్సవములు బ్రాహ్మణులందరినీ గూర్చి జరుపుచుండిరి. ఇది గాకను, పీరిక అన్న పర్యాయము ఏర్పాటుచేసి ఆయనప్రతి సోమవారమున 80 లే 40 ఆరాధ్యులకు భోజనము పెట్టుచుండిరి. మరియు పీరిమాతృ, పితృ, ఆర్దికములందు వందల కొలది బ్రాహ్మణులకు వృష్టాన్న భోజనము లాసంగుచు దక్షిణినిచ్చుచుండిరి. పీరికినుమారు 80 సంవత్సరముల వాగ్ధానియై పీరియందు గల గౌరవముచే పీరికినా వెంట స్త్రీ పురుషులు వందలకొలది శ్రీకావళామికరకు సదశిరి. పీరిధర్మ పత్ని పీరి మాగ్గగానూలై యెక్కువభాగముని జెందగోరుచున్నాడను. పీరు సత్యజ్ఞానమునగూడ గుణముల సమర్థునియగుగాక అని ఒక పురవాసి వాగ్ధియిచ్చుచున్నాడు.

రాజమహేంద్రవర పురపాలక సంఘము.

1951-52-వ సంవత్సర మారంభమున 7 మంది నియోజిత సభ్యులు 1 మందిని మంత్రిసభ్యులును ఉండిరి. సంవత్సర మధ్యమున 2 అని నియోజిత సభ్యుల చేరుట ప్రకటింపబడెను. 3 నియోజిత సభ్యుల పదవులు భాగీశదేవి, కాని ప్రభుత్వజ్ఞానాగ మెన్సికా మలుచటి యేటికి నిలిపి పెట్టబడినవి సువత్సరాంతమున 2 రు నియోజిత సభ్యులు 1 రు నియూత్రిత సభ్యులను మిగిలియుండిరి. వల గానంతముంది సభ్యులు రాకపోవుటచే 1 సభ్యుని నిలిపివేయబడెను. క్రిందటి సంవత్సర మీ కారణముచే 17 ఏళ్ళు నిలిపివేయబడి యుండెను. ఉద్యోగిని సభ్యులలో నూటికి 32.25 మంది చొప్పునను, తదితర సభ్యులలో 13.25 మంది చొప్పునను.

హాజరెరి. సంఘాధ్యక్షుడు శ్యామిటి ఇన్స్పెక్టరులపని వైస్యముగా విచారణాధికారము కలిగియుండుటలు చేయబడిన యేర్పాటు, సంవత్సరాంతమున శ్యామిటి ఇన్స్పెక్టరులు స్వధర్మభంగకరముగా పన్నుల వసూలుచేయువారికి నియోగింపబడిన 17 దినములు తప్ప, చక్కగా తనిచేసినదని దిని జరలాఫీసరు రిమార్కు చేసెను. శ్యామిటి ఇన్స్పెక్టరులను ఇతర కార్యములకు నియోగించుట యక్రమమయి అది నగల గావింపబడగూడదనియు ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఘాపించినారు సంవత్సర ముమాలంతమును మహాధికము పెట్టెనును. బాధించుచుండెను. పీరిలో నర్తన ఉపదేశించి విధానము నల ముక్కుముగా కప్పులువారు వలంబించి యుండవలసిన దనియు, అది యవశ్యమని తామిత్తును సిఫారసు చేయుచున్నామనియు దినిజరలాఫీసరు రిమార్కుచేసెను. టీకాని తేయు పని యాసంవత్సరమున కాసంవత్సరము పీరించుచున్న దనియు నగుటకు రాజధానిలో నేయుంటికి 30.25 మంది కవులకు చొప్పున టీ కాని తే సీ నట్టి రెక్క తేలగా ఈ య్యునిపాలిటిలో ఈ సువత్సరము నేయుంటికి 23.25 మందికి చొప్పున మార్గమే టీకాని తేయుట వనియు, మహాధిక పీడితులైన, ఈ య్యునిపాలిటివారు తమ పరిపాలనమందలి టీకాలకాఖు ప్రత్యేక కృద్ధతో గమంకరవెనెయు ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఘాపించినారు. అటు మంత్రిసానుండియు వారిచే 30.25 పురుషు మార్గమే పోయబడెను. క్రిందటి సంవత్సరము 32.25 పోయబడెను. స్థానికమంత్రిసానులకు తర్ఫీదు చేయునెడల ఈ పని యధికముగా జరగుట కవకాశము కలుగునని పురపాలక సంఘమువారు ప్రతిపాదించిరి. అందుముల మంత్రిసానులవృత్తిగూడ బాగుపడునని ప్రభుత్వము వారు నూచించిరి సంవత్సరములో 1 నెలలు పట్టణమున కల రాకుడ బాధించెను. వైశ్యాధ్యక్ష విద్యాభివృద్ధి మిత్రి మియ్యబడినా వాస్తవము విరాళములలో రు 48,192 అ మిగిలియున్నది. మిగిలిన మొత్తము పెద్దదని ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును వ్యక్తపరిచిరి. ప్రజారోగ్యము తృప్తి కరముగా లేదనిగూడ యభిప్రాయపడిరి. విద్యావిషయమున నింత వ ప్రార్థన విద్యార్థి 1 కి రు 7-10 ల చొప్పున నెలవయ్యెడిది. ఇప్పుడు రు 1-9-0 అ మాత్రమే యగుచున్నది. ఒక ఇన్స్పెక్టిరు నెకండో స్కూలును 11 ఎలిమెంటరీ స్కూలును జరపబడుచున్నది. చిన్న చిన్న విషయములను సభలలో గాక యావసరముల మూలముగా తీర్మానించుట ముక్తమని దినిజన లాఫీసరులో బాటు ప్రభుత్వమువారుగూడ రిమార్కు చేసినారు. నానుగు సంవత్సరములకు పూర్వము రాకు రాజ మహేంద్రవరములో నుండినప్పుడు చర్చింపబడుచుండిన కొన వాయికులు వాడగూడెను తూర్పుగూడెనుల యభివృద్ధిని యములే నేడును చర్చింపబడుచున్నదియు. అభివృద్ధి యాలస్యముగలచేత పట్టణము బాధపడుచున్నదనియు కలెక్టరు నూచించెను రిపోర్టు మిక్కిలి సాగురూకవితో తయారు చేయబడినదనియు తెలిపెను. పీరికాన్ని ప్రత్యేకించి గుర్తింపబడినదిను ప్రభుత్వమువారు రిమార్కుచేసిరి ఇది సంవత్సరములో ముగ్ధాధ్యక్షులు నూటివెనక నాల్గవయ్యెట్లు పంపిరి రిపోర్టు.

క్రొత్తబాంకినోట్లు:— ప్రాతినోట్లు మగల వాడగూడదని చేయబడియున్న త్రిపును బాంబాయి నోట్లకు చేరవారు అనులలోనికెచ్చిరి. ప్రాతినోట్లుగాని 5 గురుగాని ఇచ్చినవారి కందరికిని క్రితినోట్ల నిచ్చుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

కాలమాన స్థితి:— గిన్నెటి యభివృద్ధిస్థితి 91.9 డిగ్రీలు; అధిమృష్ణస్థితి 79.1 డిగ్రీలు.

దీపముల వేళ:— నేటిపాము కాలము 6-25 గంటలకును, రేపు పాముకాలము 6-24 గంటలకును దీపములు వెలిగింపబడును.

నిస్సానా ప్రముఖ:— కలకత్తా మెయిన్ ఆలశ్యముగా వచ్చుచున్నది గనుక ఉత్తరమునుండి వచ్చు జాబులు నేటి ఉధ్యాయము 12 గంటలకు బట్వాడా జేయబడును.

ఉప్పుకొట్టాని రులు స్టేషనులో జరిగిన దొంగతనము:— యిల్లుస్టేషనులో రి పీకల పంచవార దొంగిలించినాడని కట్టుకొన్న కానిస్టేబులు వాకుడైన మొదలిని నిన్నటిలో ఆక్రిం రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు విచారింపి సరియైన సాక్ష్యములేనందున వానిని వదిలిపెట్టిరి.

కీర్తిశేషులైన రావుసాహెబు సి. చంద్రశేఖర అయ్యగారు ఎస్పీలుకోర్టులో అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా వుండిన రావుసాహెబు చంద్రశేఖర అయ్యగారు రాయపురములో సోమవారము రోజున కాలండేసిరి. వారు 1883-వ సంవత్సరము ఉద్యోగములో చేరినది మొదలు జనమన్యతముగ నుండి క్రిందటి శనివారము రోజునకూడ ఆస్థినుకు తెల్లవుండిరి. వారియొక్క ఆకాలమరణమునకు చాల చింతించుచున్నాము.

సోమనాథ రావుగారి ఋణము.

పీకాళిర వాస్తవ్యులు ఆంధ్రా సోమనాథరావుగారికి గల ఋణపాద నిర్వృత్తి చేయుటకు మార్గము నొకదారిని గనుబరచుచు చు|| మిగిల్పాడి శంకట. శర్మగారు 24-9-15 లేదేగల మీ ప్రతిలో ప్రయోచించుట ప్రజలకు చూచినారు కాని 600 మంది యాంధ్రుల కట్టి యూపా యొక్క మారు పుట్టుట యందు. నాకు చేరువార్లముల రెండుతోచుచున్నది. బాకీవాస్తే వారివారి బాకీలకు సరిపడిన గ్రంథములొని భాగ్యవంతులయినచో ఏ కలనమందరములకయిన భాండాగారుల కయిన యెచ్చులగాని సామాన్య లయనయెడల ఏ ప్రత్యక దుకాణముగాని కయినను కమిన నిచ్చి యమ్మించుకొని సామ్యుచేసికొనుట గాని ఈ కద్దతి కెంతవది వాకీదార్లందరు వక సంఘముగా కేర్పడి 1500 లకును పుస్తకములను కాపీలైటును గాన వాని మేనేజిమెంటు ఆంధ్రలో ఎకరిద్దరికి వప్పగించి వచ్చిన అమ్మకములను బాకీల మొత్తముల దామామాయిని అప్పుడప్పుడు పంపుకొనుచుండుట. బాకీలు మేనేజిమెంటుఖర్చులు పోగా లాభము వచ్చినయెడల అని సోమనాథరావుగారికి యిచ్చి వేయవలసిదనియు నప్పుడు వచ్చినయెడల సంఘమువారే భరించవలసినదనియు నా రాష్ట్రవ్యము. సోమనాథ రావుగారు నాకు రు 26-0-0 అ మాత్రమే యిచ్చవలసి యున్నది. ఇంకొక యిద్దరవేత రు 200-0-0 అ బదుల్య యిచ్చించి యున్నాను. మా ముగ్గురము పము రెండువర్షులలో దేశకయిన యొప్పుకొనుము. తక్కిన బాకీ దార్ల పేర్లకు వారి కియ్యకలసిన మొత్తములను ప్రతికాములముగాని యుత్తర రూపకమునగా సోమనాథ రావుగారు వ్రాసినచో వారి యభిప్రాయముగూడ కనుగొనవలెను.

దుగ్గిరాల లక్ష్మీ దేవప్రభాజ.

విషయము క్రమాంకము.

విషయము	క్రమాంకము
విషయము	8
విషయము	4
విషయము	5
విషయము	6
విషయము	7-8
విషయము	9-10
విషయము	11-12-13

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 6-వ తేది బుధవారము

వంగరాష్ట్రపు దోపిడుగులు.

సమయము దొరకన సన్యాసికూడ ప్రమాదము ననుభవించి యున్నది. యువసహాయత్వమును జూచుకొని వారిని దోచుకొని సకల కష్టములను బెట్టి స్వస్థా రాధనకారికు నరహత్యలను గావించుటకు వంగ రాష్ట్రములోని 'ధర్మదాస్' అనబడు పైజాతులకు చేరిన యోధులు ప్రారంభించియుండుట మిక్కిలి విచిత్రము. కొంతకాల మిట్టిదోపిడు లెచ్చట జరిగినను కొందఱు 'శేఖరు' అనబడు వీరిని రాజకీయదురాగతములని నమ్ముచు నానావిధముల యుండిరి. క్రమక్రమముగా వారియెడల ముగిసిన పోవుట కెంతయు సంతసి చుచున్నాము. మొదట నెవ్వరో కొందఱు నెట్టితల పులు గల కిరీట బుగ్గలు రాజకీయాదోషసంబంధములలో పాల్గొన్నదోషముల సంకర్షణముచే కలిగిన యరాజకపు పద్ధతులనొకకు ములునూపియుగరనుటకు సందేహము లేదు. వారికాల మెక్కువో యంతమై పోయెను. కాని నితర లిగ దుండగలచే కట్టక లింతవేళ జరుగబడు వాచ్యములను మోరము లను నగు బుడిపోతులు మాత్రము వంగరాష్ట్రమున తయైనదిను నువేగిపోవు తైత్త్యములో కలత పెట్టుచునే యున్నది. తమ యార్థిదుస్థితికి బాధపాటులుచేసి జీవించుట ప్రతీకారమని వంగ రాష్ట్రయువకులు కొందఱు దుఃఖితలపై నెట్లున్నారు. అందులో ననేకులు అధోగతి సాధారము చేసికొని సరాసులున్నారనుటయు స్పష్టము. దిన దినమును కరువులు గట్టి యీ క్రొత్తపిండారీలు వంగరాష్ట్ర ప్రజలను దోచవారంభించినారు. పోలీసు వారి ధయముకూడ వీరికి తప్పి పోయినది. దొంగతనముగా నాయుధములను సేకరించుకొని ఎదురుపడిన వారిందరిని చేనుల క్రొక్కెనట్లు క్రొక్కెనైచుచు వీరల అశృంఖలరీతిని చంపింకమొదలైడినారు. ప్రజలెంత సంఘభావము చేపొంది ఈదోపిడిగాండను బట్టచూచినను సాధ్యము కాకపోవుచున్నది. మహాప్రయత్నమున కాని నేరస్థులు దొరకక యున్నారు. మాచదువరులు అనేకము లగు బుడిపోతువృత్తాంతములను జదివి యుండగలరు. అయిన కడచిన 20 వ తేదిని సిబ్బాదుగ్రామమున కృష్ణలిహరి విస్వాసుగారి ఇంటిలో జరిగినదోపిడిసంగతి గ్రంథములలోని యాదృశకథలను బోలియున్నది. ఇరువదియిద్దరు యోధులు ఆయుధములు పట్టుకొని వార్తాంత ప్రజలను తెంపి వైచి తమదుండగములు లోకము నకు త్వరగా తెలియుటకు వీలులేకుండచేసి గ్రామ

ముచొచ్చి యుద్ధమునకు మున్ను శంఖము లూచుచుండినది బూతులుగల్గినది నిగుడించి 2½ గంటలకాలము గ్రామమంతయు నేకమయి వచ్చినను లక్ష్యపెట్టక కొల్లగొట్టి వదువారుగైమై వెడలిపోవుచు దాంయందలి గ్రామముల వారందరును పట్టుకొని బాచినను చే జక్కక వారిని యడలగొట్టుచు పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు వెన్నంటినను నాతనిప్రయత్నములను విఫలము చేసి నదులు దాటి కాలువలుదూరి వెడలిపోవుట అత్యాశ్చర్యజనకముగాక మరియేమియును! ఇప్పటికికొందఱు దోపిడిగాదు పట్టుపడినారు గాని అందఱు పట్టు పడుట తెలియరాదు. వీరిని పట్టుకొనుటకు ఆశ్రయములలోని ప్రజలు చేసినప్రయత్నములు మిక్కిలి ప్రశంసనీయుములు. ఆప్రయత్నములలో నొక్క జరిగిందాదు ఇరువురు కుమారులు ప్రాణము లర్పించినారు. ఇట్టి వివాదకరస్థితికి ప్రతీకారములను సరియైన వాని నొనర్చుట ప్రజలకును ప్రభుత్వమువారికిని ముఖ్యకర్తవ్యము. పోలీసు సిబ్బందినప్రము వచ్చినపిదప కావచ్చుచున్నదే కాని తగిన సమయమున తన్నులు తివలసినవారును ద్రవ్యము కోల్పోవలసినవారును ప్రజలే యగుచున్నారు. వీరికి స్వసంరక్షణమునకు గావలసిన ఆయుధసాహాయ్య ముండినం గాని దుష్టాత్ముల చేష్టలునుగజాలవు. ఎప్పుడు ప్రజలు స్వసంరక్షణ లేనివారనుట దోపిడిగాండ్రుగదురో ఎప్పుడు పోలీసు సిబ్బంది కార్యముముగిసిన పిదప గాని కడలజాలదని వారికి ధైర్యము కలదో అప్పుడేవారి కొకవిధముగా మొండినమ్మకమును సాహసమును కలుగు ననుటకు సందేహములేదు. ఒక్కతుపాకిచేత నున్నవాని నెందరుమూకయెదిర్చిన నేమిఫలము? అందులోను వాడు అన్నిటికిని తెగించినవాడయ్యెనేని ఫల మావంతయు నుండజూచు. అందుచేత నున ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు నాయుధములనిచ్చుట కేర్పాటు లొనర్చుట మొదలుచేయదగినది. ఇది యెట్లులా యని నిర్ణయించుట సులభసాధ్యము కాదు. కాని బెంగాలీపత్రిక యొకవిధముగా నుపాదన మొనర్చినది. అచ్చటచ్చట యువకు లగు ప్రజలను చేర్చి వారికి పోలీసును అధికారి క్రింద నైనను సరే శిక్షణనిచ్చి వారిములమున నాయుధ ప్రాంతమును కాచునెడల తప్పక లాభము కలుగునని ఆపత్రిక తుభిప్రాయపడుచున్నది. ప్రభుత్వము ప్రజలయందు అవిశ్వాసము కలవా గానుండుట కేమాత్రమును కారణములేదు. నేటి దోపిడుగులు అందరియభిప్రాయమునను రాజకీయములు గావు. వీరివలన ప్రజలకే మహాసంక్షోభము సంభవించుచున్నది. మొదట వీని నణచినంగాని ప్రజహాయిగా నిదురింపజాలదు. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రజలలో నుండి వాలంటీరుల నేర్పరచుపద్ధతి యేమాత్రము దోషగులకారము కాజాలదు. అందులోను విరోధి యను యాజమాన్య ముండునెడల నాక్షేపణ యుండరాదు. అంతేకాక బెంగాలీపత్రిక ననుసరించి ప్రయోగార్థ మిట్టిపద్ధతిని నొక్కప్రదేశమున నెలకొల్పిచూచి అది జనుప్రదనుని తోచినది ముందునకు వ్యాపింపజేయవచ్చును. ఈమాత్రపు నుపక్రమమున కెంతో సాహస మనసరముకాదు. వంగ రాష్ట్ర ప్రజాపక్షపాతియు నిరంతరీదార హృదయును నగు కార్మికేంద్రప్రభువుగా రీవిషయమును సుముఖులై పర్యాలోచింతురని నమ్ముచున్నాము. నాగరకరాష్ట్రములలో పౌరసత్వపు మొదటికాకు-స్వదేహమును స్వగృహమును కాపాడుకొను శిక్షణయేయనుటను జ్ఞాపకముచుకొందురుగాక యని కోరుచున్నాము.

కలకత్తా హైకోర్టున నొక చిత్రమును కేసు అప్పీలునకువచ్చెను. అది చిత్రమయినదనిమాత్రము వర్ణించుట నిజముగా తెలియుండలేదు. వివాదకరమును గూడ నని చెప్పవలసియున్నది. భోబార్పరి యనునది టిప్పెరామండలములో నొక గ్రామము. వంగరాష్ట్రమున బ్రాహ్మణ బేరియా ప్రాంతముల యందు ప్రబలినదుర్భిక్షము ఈ గ్రామమున మిక్కిలి తీవ్రముగా ప్రజలనుభవించునలసినవచ్చెను. కూటికి గింజలు లేక ప్రజలు మలములచూకవలసినవారైరి. ద్రవ్యమిచ్చెదమన్నను బియ్యముదొరక లేదు బిచ్చ మెత్తుదమన్నను సచ్చువారు లేరు అట్టిసందర్భములలో ప్రక్కన నొక కాలువగుండ మూడువడవలు బియ్యముతో నిండినవి పోవుచుండినవి. ఆబియ్యము రంగూనునుండి వచ్చినది. అంతట ఊరివారు పడవ కళాసులను బిలిచి ఆబియ్యమును తమకు నమ్మ వలసినదని కోరిరి. అమ్ముటకు వీలు లేదని వారు సహజముగానే క్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. గ్రామస్థు లేమి తలంచిరో యేమో కాని రెండుపడవలను పోనిచ్చి మూడవపడవను చుట్టుకొని 27 సంఘల బియ్యమును దీసికొనిపోయిరి. ఆ బుడిపోతుల నకయి ఆగ్గురు శిక్షన దియిన్నారు. రెండుమాసములును నాలుగుమాసములును కఠినశిక్షకు వీరిలో నిరువురును నలువురును పాత్రులైరి. మహాకష్టసమయమున గ్రామమంతటికొరకు నై నిలిగిన సంక్షోభమునకులకత సిక్షయమున ముద్దాయిలు దండవాగ్ధులుకారని వారిపక్షమన వాదించబడెను. నైతికముగా నిశ్చయి యాచించుటదగినదే యగునేమో కాని న్యాయాధిపతులు మాత్రము ధర్మశాస్త్ర విరోధముచేయుటకు వీలు లేక రాయినది. నీతికిని ధర్మశాస్త్రమునకును నొక్కొక పర్యాయము ఎడమేర్పడక తప్పుదనుటకు నిట్టి న్యాయోగము లప్పుడప్పుడు తార్కాణము లగుచున్నవి.

సంవత్సరములో ముగ్గురు దోష్టగీయాధ్యక్షులు మాజీకానుక, వాల్లనయ దోష్టగీయాధ్యక్షులుగా హోస్పేటపురపాలక సంఘముయొక్క 1914-1915 వ సంవత్సరపు నివేదికను పంపెను. ఉద్యోగియసభ్యులు నూటికి 18.18 మంది చొప్పున సభలకు వచ్చిరి; తదితరసభ్యులు నూటికి 73.18 మంది చొప్పున వచ్చిరి. సయితర సభ్యులలో కూడ మార్పులు కలిగినవి. విద్యార్థిగ్యాదుల యభివృద్ధి నిమిత్తము గావిశాబజీన ఘనకార్యము లేవియు గానరాకపోవుటయే కాక, తరుచుగా తలదగించి ప్లేగు కలరా మొదలగు మహావ్యాధుల యుపద్రవమును తప్పించుటకు సురక్షితజలవనతి యవశ్యమైనను, బిచ్చులను బాగుచేయు నిమిత్త మొసగఁబడిన రూ. 5,000 లను, తదితరారోగ్య కార్యార్థ మియ్యబడిన రాష్ట్రీయవిరాళిములకు సంబంధించి మిగిలియున్న రూ. 6,160 లను వినియోగించఁబడకపోవుట యెంతయు శోచనీయము. ఉద్యోగసం దర్భములను పుంస్కరించు కొనియే, అధ్యక్షులు తలచు మాటుటవలన పరిపాలనా పద్ధతులు కొంత వలకు భేదించుచుండెనయ్యు, జాగరూకతతోగను నింపఁదగిన లోకము లనేకము తమ విమర్శనమున నిరూపింపఁబడియున్న పనియు, కలెక్టరును మండల వైద్యాధికారియు తలచుగా నధ్యక్షుల కుపదేశ యముచేయునెడల జరగుచున్న సంవత్సర మభివృద్ధిదాయకము కావచ్చుననియు ప్రభుత్వమువారు సూచించి యున్నారు. ఎవ రెంత యుపదేశముచేసినను, ఎవ రెంత పై పరాకటిక గావించినను, స్థానికాభిమానము లేక తలచు మాటుచుండెడి యదోష్ట గీయాధ్యక్షు లింతకన్న నధికముగ పనిచేయగలుగుట సాధారణముగా సహజ మని మేము నమ్ముజాలకున్నాము.

TELEGRAMS.

Mr. Justice Abdul Rahim's Name Proposed.

BOMBAY, October 5.
The Central Standing Committee consultation with the Poona Reception Committee have proposed the name of the Hon'ble Mr. Justice Abdul Rahim for the presidency of the All-India Mahomedan Educational Conference sessions at Poona in Christmas week.

Russian Naval Officers Sentenced.

A Vladivostok dispatch to the "Asahi" paper reports that the Commander of the Russian gunboat "Jenichug" sunk by the Emden in Penang Harbour last year has been deprived of his commission and sentenced to 3 1/2 years. The Second in Command was sentenced to imprisonment for 18 months.

Proposed Parsi Board of Arbitration.
To Prevent Litigation.

BOMBAY, October 4.
The "Kaiser-i-Hind," an Anglo-Guzrati weekly paper, has raised a discussion as to the advisability of establishing a Board of Arbitration for Parsis so as to prevent litigation with its necessary heavy cost which sometimes ruins both parties. With a view to getting an authoritative pronouncement on the subject the journal sought the opinion of Sir Dinshaw Davar, who, in an interview with a representative of the paper, warmly applauded the idea of the formation of an Arbitration Board. He pointed out the advantages of such a Board and expressed his confidence in the success of such a scheme if properly worked. He made various suggestions as to how the scheme could be worked. The subject is now being keenly discussed in several Parsi papers.

Zeppelin Raids on London.

A Terrific Fusillade.
A Graphic Description.

BOMBAY, October 5.
The following is an extract from the "Advocate of India's" London correspondent's letter dated September 17th regarding zeppelin raid in London:—

"Three huge airships loomed up about 10 O'clock at night. All the searchlights in London concentrated on them at great height. Anti-aircraft guns opened fire on them. It is claimed three or four hits were registered and certainly a few shells appeared to burst very close to the zeppelins. The din was terrific. Besides bursting of German bombs, there was the roar of cannonade below. About 500 shells are said to have been fired altogether, and as the streets were filled with sightseers a good many casualties were caused by the returning sharpnel bullets and fragments of high explosive shells. At least one of the zeppelins found things so hot that it released all its bombs together in order to amount higher. All these bombs fell very fortunately into a field. The German bombs seem to have been concentrated on the city where considerable material damage was done and thousands of windows shattered. The worst damage was due to fires caused by the incendiary bombs. Burnt out areas have been boarded off and are now strictly guarded by the police. Bloomsbury and the region just west of the Bank of England were severely peppered. The Raiders were actually hovering over Piccadilly Circus when the theatre crowds were turning out. The excitement may be imagined but no bombs were dropped in that locality. That there was a certain amount of signalling to them is no doubt a well established fact, and the police were convinced that women were the chief offenders. One bomb fell straight and plump on a London Motor Bus in the station yard. Four passengers were seriously injured, the driver had his head and legs blown off and the bus was reduced to a mass of twisted iron that has since been removed to the London Museum, and they are still looking for the conductor. Now that Admiral Sir Percy Scott has been put in charge of the London Aerial Defences the Londoners are quite satisfied that everything possible will be done to check these raids. He has already reorganised the whole of the defences, mounted some new and better guns and secured the services of some of his famous old gunners.

PUNJAB.

The Hindi Literary Conference.

Pandit Din Dayal on a Common National Language.

LAHORE, October 5.
In connection with the forthcoming Hindi Literary Conference in November, Pandit Din Dayal, the well-known Sanatanist preacher, delivered an interesting speech to-day in the premises of the Hindu Sabha on the aims and objects of the conference before a large and representative audience. Lala Hans Raj, President, D. A. V. College Managing Committee, presiding. In the course of his speech the speaker said unity and nationality, the goal of India, cannot be attained without a common language for the country. Knowledge, wealth, and strength being instrumental in bringing real national superiority, it should be their chief object to acquire especially the former which lay at the basis of all progress and to get it imparted easily it should be given in the mother tongue. The pandit vividly elucidated how remarkably natural Hindi language was and how identical its alphabet was with the natural voices in the Universe. Concluding, the pandit vigorously appealed to the Punjabis to sink all communal differences for a common cause dear to the heart of every true Hindu.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, October 5.
Some 64 persons are in custody in connection with the subsidiary Lahore conspiracy case, the hearing of which commences on the 20th October.

A Magistrate's Indefensible Action.

LAHORE, October 5.
The first class Magistrate of Gujranwala, who was trying a case of criminal breach of trust in which a

Municipal employee was accused, adjourned the case before proceeding on leave after rejecting the bail application. It appears that he locked up the records and took the key with him. The Sessions Judge also rejected the bail application. On the matter coming up before the Chief Court Mr. Justice Shadi Lal admitted the accused to bail to be furnished to the satisfaction of the District Magistrate and observed that the Magistrate's action in locking up the record was altogether indefensible.

SOUTH INDIA.

THE COONOR ABDUCTION CASE.

COONOR, October 5.
The case of alleged abduction of Miss Marie Reilly by A. Rungaswami, son of Rungiah Gowden, and Mrs. Newman, widow of the late John Newman, a well-known Journalist, was resumed before Mr. Gray, I. C. S., First Class Magistrate to-day.

Violet Reilly's Deposition.

Rungaswami was defended by Mr. S. J. Gonsalves and Mr. N. S. Ramasami Iyengar. Mrs. Newman was undefended. The prosecution was conducted by Mr. S. A. Walker, Solicitor, and Mr. E. Lovelock, District Superintendent of Police.

Miss Violet Reilly, who fainted yesterday, deposed: I know Rungaswami, and I have known him since I was 16 years of age. I was an intimate friend of his. I have known Marie Reilly at the Cottage and also her brother and sister. With reference to Marie Reilly's disappearance on the 11th of August, I sent a message to Marie on 11th August by a little boy to call Marie Reilly's Ayah. The Ayah came and saw me a little above West's shop, and a little below the cottage. I told the Ayah to tell Marie it was a good thing for her to run away and that a carriage would be waiting for her at Hill Grove Hotel side. I gave no other intimation. I have spoken to Rungaswami about Marie leaving the house, Rungaswami pitied Marie Reilly as she had been ill-treated by her sister. I know nothing about the carriage which took Marie Reilly. Rungaswami was to have sent the carriage and I know nothing about it further. It was prearranged that Rungaswami should be there on the morning of 11th August at "Star Villa". I did not see Marie Reilly, I saw her later at "Star Villa" on the day after I had met her at Coonor. I went to "Star Villa" with Rungaswami on one occasion. I went inside "Star Villa" and Rungaswami stayed outside. I was there only for ten minutes and saw Mrs. Newman and Marie. I only asked Mrs. Newman how Marie was getting on. I stayed 10 minutes and went back to Ootacamund in the Motor car of Rungaswami's. About 10 days later I went to "Star Villa" and saw no one. I do not know what happened to Marie. I next heard of Marie after she had been taken home. After Marie disappeared I lived in Ootacamund. I used to stay at "Clifton" at Barlow's Road. I used to go with Rungaswami several times in the car. I have been very often to Clifton with Rungaswami. I used to go late in the evening from Coonor to Ootacamund and Rungaswami used to meet me at the railway station with the car and we used to drive up. The car used to be left at the entrance to "Clifton" near "Connemara Cottage." One night Rungaswami came to see me along with a tall Indian. I have met Mrs. Newman only once at the "Star Villa," and I do not know her intimately.

Coming directly with the alleged abduction, the witness deposed:—During my conversation with Marie I told her if she stopped with her relations, her brother and sister, they would do her out of her share of her father's property. I do not know the property's worth. I met Rungaswami, I spoke to Rungaswami with regard to my visit to the cottage where Marie Reilly lived. Rungaswami pitied Marie all through.

Rungaswami Supports Violet From her 16th Year.

Rungaswami thought to get Marie away as he had no good feelings towards her brother or sisters. I thought I would give my cousin an uncomfortable moment as I had no good feeling towards my cousin. Rungaswami told me that he would marry me.

At this stage Mr. Walker filed the following statement of Miss Violet Reilly before the District Magistrate in connection with the case. Among other items it contained several startling things. Miss Violet stated:—I have known Rungaswami since I was 16 years of age. Rungaswami supported me since I was 16 years of age. Rungaswami took advantage of me at my 16th year and he has supported me since then. For the last five years Rungaswami supported me regularly. He made me promise of marriage. Miss Marie Reilly is my cousin. She is about 18 or 19 years of age. Marie Reilly lived at the cottage with her brothers and sister. Rungaswami has got her away from her house through me. Rungaswami did not tell me what his intentions towards Marie Reilly were. Rungaswami promised to marry me if I got Marie away from here.

Venkata Ramiah's Deposition.

"You Could Stop With Marie if You Liked."

Venkataramiah, Agent of the Rajah of Cochin deposed: I have known Mrs. Newman for a month or two. I went to see Mrs. Newman one day to the Connemara Cottage. I was introduced to Miss Marie Reilly at that cottage by Mrs. Newman. Mrs. Newman told me that Marie was not treated well and she was going to file a suit for her property and Mrs. Newman wanted me to help Marie to file a suit for the property. Mrs. Newman again asked me to go and see her. Mrs. Newman wanted a loan from me of Rs. 50. I told her it was not possible to give the money and Mrs. Newman said she would execute a bond and there was some Zemindar who would supply her with money and Mrs. Newman would return it by monthly instalments. I lent her Rs. 10 and later on I promised to let her have the balance of forty and one day when I visited her at her house 'Connemara Cottage' she told me that Marie was liked by every one. 'If I liked I could stop with Marie.' I got angry and went away.

Sergeant Lyon's Evidence.

Sergeant Lyon, next deposed:—On the 13th August I received orders from Inspector Wilkins to go to 'Connemara Cottage' where Mrs. Newman lived to see if Marie was there. I went at about 10-30 A.M. Mrs.

Newman was out and I went again at 4-45 P. M. I asked Mrs. Newman if Marie Reilly was there, i. e., at 'Connemara Cottage'. Mrs. Newman replied "No" and that she did not know the Reillys. That satisfied me for the time being.

Inspector Wilkins.

Inspector Wilkins deposed: I visited Miss Adolphine Reilly at her house, the "Cottage". I received a complaint from Adolphine Reilly that her sister had been abducted away. I received the complaint on the 25th September. She understood she was confined in a house at Barlow's Road. On the written statement of Adolphine Reilly, the District Superintendent of Police, myself and a Sub-Inspector went to Connemara Cottage. Miss a Reilly in our presence asked Mrs. Quinn where her sister Marie was. Mrs. Newman denied that Marie was in Connemara Cottage where Mrs. Newman resided. Finally Mrs. Newman's house was searched and Marie Reilly was found in her night dress. She looked pale in a hysterical state crying and laughing at intervals. Mrs. Newman tried to prevent Marie being taken. After some heated arguments, Mrs. Newman let Marie go.

Other Witnesses.

Among other witnesses examined for the prosecution were Mr. Albert Honeywell a house agent, who deposed that he was fond of natural history and his hobby was collecting butterflies and moth, that on two occasions he had noticed a motor car being drawn up to Connemara Cottage and from it a person from physical appearance he recognised it was Rungaswami alighting and visiting Connemara Cottage.

Breezy Discussions Between Lawyers.

Other witnesses examined were a milkman, a cook and a chuckler. There were several breezy discussions between the lawyers of the accused and the prosecution lawyers. When Miss Violet was examined the whole court was cleared barring the parties of the case and the Press representatives as she represented to the Court that she would faint if there was a large crowd.

Hon'ble Mr. Vijayaraghavachari Retained for Rungaswami.

Mr. Gonsalves asked time until next week for cross-examination of the prosecution witnesses. The Chief grounds where that his client Rungaswami had no time to receive instructions and further it is probable that the Hon'ble Mr. Vijayaraghavachari will be retained when he will cross-examine the witnesses. The remaining three prosecution witnesses will be examined on Friday. One of the witnesses for the prosecution whom the prosecution characterised as hostile yesterday was further examined and there was a good deal of argument. The case has excited an unusual sensation in the Nilgiri District and crowds congregated in the Court premises throughout the hearing.

A Third Aeroplane to be Presented.

COLOMBO, October 5.
Ceylon is giving a third aeroplane to the Royal Flying Corps and subscriptions are coming in freely, the total up-to-date being Rs. 6,137.

Damage to Colonial Dominions.

PONDICHERY, October 6.
A Paris cable dated 4th instant says that a ministerial decree has been issued authorising steps to be taken for ascertaining the damages caused by the present War in the Colonial Dominions.

Jewellery and Gold Coins Found.

From the "Gazette of India" of this week we learn that a villager in the Erode Taluk was some time ago "removing earth to catch rats," but caught something better. He caught a treasure-trove of 426 gold coins. The coins were of the kind called "Vesaraganpanam." In another case three villagers were ploughing a field in the Salem district a couple of months ago when they came across a find of jewellery.

(LATEST TELEGRAMS.)

(Reuter)

Reuter is informed that owing to recent developments the Bulgarian Government must be taken to have rejected the Allies' proposal to which no answer has been returned. Consequently proposals have lapsed. The French Minister at Sofia yesterday informed M. Radoslavoff that non-compliance with the Russian ultimatum would have the same effect as regards France as Russia and that he would leave with his Russian Colleague.

The King has accepted through Lord Sydenham two motor ambulances presented by the Thakore Sahab of Morvi. By his majesty's direction they are being devoted to the service of Indian troops.

NEWS BUREAU.

Mr. Besant's Arrival in Calcutta.

CALCUTTA, October 6.
Mrs. Annie Besant arrived at Calcutta this morning and was received by her friends. In the course of an interview with a representative of the "News Bureau" Mrs. Besant said she would make a tour in India in connection with the 'Home Rule League' to enlist the support of the leading men of the several Provinces. She said her present idea was to educate the people of this country as to Home Rule and formulate definite demands. After the conclusion of the War and before any adjustment was made with the Colonies India would put up her demands for her real place in the Empire. The bulk of the Mussalman community was in favour of Self-Government within the Empire which was the basis of Home Rule. Mrs. Besant said that at the ensuing session of the Congress a Resolution on Self-Government would probably be taken up for consideration, but no details decided have yet been upon. In conclusion Mrs. Besant said that she expected to from some influential English committee of Home Rule League. She will visit Nagpur on the 12th when she will deliver a public lecture on Home Rule. Her stay in Calcutta will be very short.

The Nizam's Generous Donation.

LAHORE, October 5.
A correspondent writes to a Lahore paper that in response to the school syndicate's appeal for funds for the Science Laboratory, His Highness the Nizam of Hyderabad has given a donation of Rs. 2,000 to the Muslim High School, Ambala City, thus furnishing another instance of his Highness's liberality, love of learning and patronage of education and scientific institutions.

ఉచితముగ

భూతభవిష్యద్వర్తమానములను తెలిసికొనుటకు పాతము. ప్రపంచమునందును ప్రతిమానవుడును, తెలిసికొన దగినది వివాహమునకే. అది యేమియును భూతభవిష్యద్వర్తమానములను ఫలములే కాదు! మీయొక్క ఆయుర్ధాయము, భాగ్యము, సంపాదన, పదవ్య, కళిత్రము మొదలగు వానిని గురించి మీకు వివరముగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీకు త్వరపడి చేరువలసిని చేయవలసి:— మీ జన్మనాతక మున్న యెడల వారితో పుట్టిన తేదీయును, నెలయును, సంవత్సరమును, జననకాల భుజియును పంపుడు. అదిలేమియుడల నెలయును, సంవత్సరమును చూపుడు. అదియును లేమియుడల ఒక్కసంవత్సరమే చూపుడు. అదియును లేమియుడల కొంచె మిందుమిందుకు తమకు వచ్చును తెలుపును తమకును స్వహస్త లిఖితముగ గారి తేజస్వీయతతో మార్పుగను ఒక యంత్రము వ్రాసిపంపవలయును. అప్పుడు నామమును బట్టియు, వారివారి వ్రాసినబట్టియు కూడ జాతకములు తయారుచేసి ఫలములు వ్రాసిపంపుదుము.

ఇందుకు ముద్రతేరుబడి ప్రశ్నోత్తరరూపముగ నున్న జాతకఫల ముద్రతనుజూపుడు, 220 ప్రశ్నోత్తరములును, ఉదాహరణముగ గల క్యోటిమార్గమునకు ప్రధమగవచ్చును, దానితో జాతకమును స్వగుంపింతో మొదలగు గ్రహంధములనుబట్టియు, మాయనాథుడ జ్ఞానమునుబట్టియు, ఫలములను వ్రాసి పోస్తేడవలెను. 1-12-0 లకు పీ. గా పంపుడు. ఈ గ్రహంధమును కొనుదాకి మార్పుమే ఈవిధమున దత్తియిడు. 220 ప్రశ్నోత్తరములుగల యీ గ్రహంధముయొక్క విజ్ఞాన తాము నిదిన పిమ్మట తమకే తెలియగలదు. మఱియును తమ జాతక ఫలములను తాము చూచుకొనిన పిమ్మట విశేషపు సామ్య వ్యయమును మఱియొకచేత వ్రాసియు కొనినది నింతి యుజువుగా సంపాదనగా మీరు పిమ్మట ముక్కును తెరిచిచూచును. వేదము మారు యాగ్యతాపత్యంబుల నంపి యున్నాడు.

ఎ. యమ్. శర్మ అండు బ్రదర్స్,
అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

నోటీసు.

ఇందుమూలముగా నెల్లవారికి తెలియపరచునది యేమనగా:— ఆయా!

మానాయనగారు లేటు పారేపల్లి శ్రీరాములుగారు మేమారమున నుమాడు ఒకమాసము రిజోజులువరకు గొప్ప కాచులాలోవుండి తన జనకసోదరుడగు పారేపల్లి నుబ్బారావుగారి ప్రోత్సలముచేత యేమాత్రము బుద్ధిస్పాధికములేని తనజనుండు మేజరు అవిభక్తకుమారుడగునన్ను సుగ్రహించుటండా ఈసంవత్సరము జూలైమాసములో నొక మరణశాసనమును వ్రాసియున్నాడు. అని తెలిసినది ఆ మరణశాసనము శాస్త్రవిరుద్ధము లాత్రకము చెప్పలేద.

తన 48 వాతండ్రిగారు పరమపదముచెందిన తరువాత సదరు నుబ్బారావుగారు నాయొక్కయల్లుడుగనను కలగ చేయవలెననే తలంపుతో మాతండ్రి కన్యవరస సంబంధముగ కొన్ని ప్రామికరి నోట్లును, కొన్ని తనభాదస్తావజులును, కొన్ని యిండ్లక్రమదస్తావజులును, జమాఖర్చు చితాదాఖలా లొబ్బుమున్ను, స్టాంకకాతాకు వుండవలసిన కానుకల కొంత మొత్తమును నాకు తెలియకుండా నాయంటినుండి తప్పించి నాడు. సరియగు సమాధానము నియ్యక కాలపారణము చేయుచు అనేకవిక్రమములు కలగచేయుచున్నాడు. తనకిలు యందు తెలియగలదు. మా నాయనగారు లోటులకు యివ్వవలసిన రణములను తీర్చుటకును, మాతండ్రిగారికి లోటులకులన రావలసిన బాకీలు వసూలుచేయుటకును మేజరు అవిభక్తకుమారుడగు నాకుమాత్రమే నిరంకుశమయిన హక్కుకలదు. నరియెవరికి యెంతమాత్రము హక్కులేదు. మరిన్ని నాచేయలో నాఅనుమతిని అని దస్సుచుచేసినా, నాచేయలేకుండా తమకు స్వతంత్రముకలదని తనచేతతో యెట్టి లిఖితములు జరిగించి నామీది విశ్వసించుకొనరాదు. అట్టిలిఖితముల లాభకారము చెల్లవు.

తమరుగాని ఇతరులుగాని మా తండ్రిగారికి ఇయ్యవలసిన యేమాత్రము అయినా నాకుతప్ప మరెవరికి ఇచ్చినా మీరు : పుణ్యదేశలసిదేశాని తమకు జవాబుదారి తప్పదు. బెజవాడ, పారేపల్లి శ్రీరాములయ్య.

మదరాసు కార్పొరేషన్

207 నోటీసు

మాదిరి నివేషములు: పోటీ డిజైనులు.

మదరాసు రాజధానిలో నివసించు శిల్పు లెవరయినను మదరాసు మ్యునిసిపాలిటీ సరిహద్దుల లోపల కట్టుటకుగాను ఉద్దేశించబడియున్న మాదిరి యిండ్లకుగాను తమకుతోచినరీతి డిజైనులు వ్రాసి పోటీకిగాను పంపుకొనవలెను.

పోటీపరతుల ప్రకారం జయ మొందిన డిజైనులకు హిస్ ఎక్సలెన్సీ మదరాసు గవర్నరువారు మొత్తమున బహుమానములు రు 1500 ల వరకు నొసంగబడునట్లు ఏర్పాటుచేసి యున్నాడు.

పోటీపరతులను తెలియపరచునట్టి కాగితములకొరకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటు వారికి వ్రాసికొనుచు రు 15 లకు కరెన్సీ నోటులనుగాని, పోస్టు ఆర్డరులనుగాని ఆజాబుతో పంపవలెను.

సరియైన డిజైను వ్రాసిపంపు పోటీదాహునకు రు 10 లు తిరిగి యియ్యబడును.

అన్ని డిజైనులు 1915 సం॥డిసెంబరు 15-వ తేదినాటికి పంపుకొనబడవలెను.

రిఫ్ఫకొల్లింగు జె. సి. మొల్గాని,
మదరాసు
1-10-15 ప్రెసిడెంటు.

కుష్టుకు తెలము

డబ్బీ 1 కి వెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0

ఈతెలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనముడిపో 6, తంబుకెట్టిడి, మదరాసు.

ప్రబాల్

ఓట్టతలమీద కత్తుగా పెంట్రికలను మొలక చేయును. కళ్లకు చలనశీలమును. జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి చేయును. బుడ్డి 1-కి వెల పంపించు ఆజాబు.

Fine art and Industrial Coy. of Circars.
INNESPETA
Rajahmandry.

శ్రీలపాట రామాయణము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ ప్రణేతము.

వికటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి ఆనందకరముగానుండు 200 పేజీలగుల గ్రంథము. వెల పుస్తకము 1 కి, తిపాలాకులి 4 వా ఒక రూపాయి. పదిపుస్తకములు ఒకేసారి కొనుదాకి ఒక పుస్తకము బహుమానము. పుస్తకముల దొరకెడు స్థలము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి

నిరుద్ధ చారిత్రము

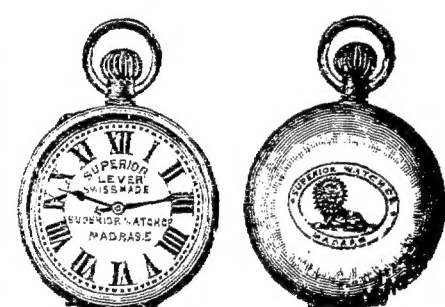
భారతము పంచమవేదము. నిరుద్ధభారతమును 40 వంతు వేదమే ఇందు మూలమిదిగల పుట్టుకగద. వారికిచాండాలాది నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ జాతులలో పుట్టిన మహాపురుషులు. సంఘములో వారికిగల గౌరవము. ఇప్పుడు పంచమ లనభవించు కష్టములు, మోసములు, అగ్రజాతి లకు వారు వెట్టుకొన్న మెట్టులు, ఇంకను అనేకవిషయములు గలవు. నీచజాతు లనభవించు కష్టములు వర్ధించిన ఘట్టమున గాని మెట్టు వెట్టుకొన్న పట్టున గాని ఒక్కపద్యము చూచును. గుండెలు నీరుచేయును. వెల రు. 0-5-0

- పుష్పవణి నాటకము 0-10-0
- గీరమతి నాటకము 0-10-0
- బాలవింతు విలాసము 0-8-0
- సరసరసాయనము 0-8-0
- రాజలేఖ-చక్కనినకల 0-3-0
- లలిత-లలితమైననకల 0-3-0
- ద్రౌపదిదేవి చరిత్రము 0-3-0

మంగిపూడి వేంకటశర్మ,
సిద్ధుర, కృష్ణాజిల్లా.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

3 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

మండు

నెనుక

వే మిదివరకు రెండుతరహా స్విడ్జర్లాండునుండి తక్కువెలలో వైగడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపుచుండనది యందఱతెలిసినదే. ఈ ఘోరముద్దగును మన నను, ధవళ్యప్రయాగలకు వెనుదీయక మనవటికన్న మేలి మిగ నందఱలయినను తలంపుతో వైచిత్ర్యమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈ మాడకతూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుడిట్లులు అధికముగ తగిలినను వీధిసాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నడచెటకే యిచ్చెదము. మనుపటి గడియారమురకే మూడ మెంట్లు. ఇట్లుటిది గిల్లుముగ మెంట్లు. ఇట్లుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని సంచిచూచినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిచేరు ఎర్రనిసిరాలో రైలుమీద నుండును. 'సింహము' గుంటుతో మాచేరు గడియారము వెనుకమాత్రా చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టర్ ప్రేమముగ. దీని పనినానితన మపూర్వము చక్కవ్యాధుల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున చుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. వేయే! ఒకటితెప్పించిమాడుడు. ఈ గడియారము చుమ్ముకే వైమోద మాకంపెనిచేరు గడియారముచేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమాత్ర లోతట్టున గ్యారంటీ పుకరుండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

3 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై నిర్దోషముబడినది గాన వెనుకదనండదు. వీధిసాదలును గొనుట రిజిస్టరు తక్కువెల నందితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకమాత్రమే ముగ్గురుమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప దేదీనుడదదు. కాన మాగడియారములను గొనువాడు ముగ్గురు జాచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నొకవక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి నను, జారిపడినను, గుట్టుపు స్పృశించినను కొన్ని గడియారములవలె ఆగదు. సరైనకాల మను చూపుచుండును. మేయారకవర్ధించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని పరిశీలించిన నత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము వెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను చేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీపత్ర ములికించుండును.

- ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 3-0-0
- ఈగడియారములను మార్గదర్శకులు.
- ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
- రంగున్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0

మాచిరునామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాస్

లోక

గ్రామీణుల గోగవివారికి:— స్త్రీలకు గలగు ఋతుశాల బహిష్కృతములు, అకాలబహిష్కృతములు, తక్కువ గానుగోవులు, కుసుమగోగము, సంతాపివారితో, రక్తహీనత, ముట్టడములు, మూత్రావాహము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మగ్గు వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రూ ౩-౦-౦. చిన్నది రూ 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహములు, సుఖపంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజమును ఇచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రూ ౩-౦-౦. చిన్నది రూ 1-10-0.

అరక

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-10-0.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 9, బుద్ధరువీధి, నుద్రాను.

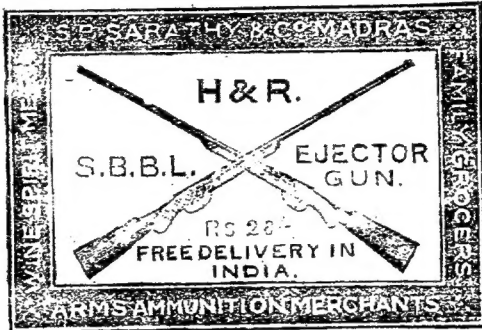
భాంబి: సికింద్రాబాదు & నెల్లూరు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామములకు బోందిందో మనుజులస్థితి మొదలగు నెట్లుండో కులభేదములేలకలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పు పొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు గుప్తముగ వివరింపబడియున్నవి. భరతురామచంద్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కడలపురాణ బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య నిత్యములు ముండెట్లుండెనని యూహించి నిరపరాధ విషయము లిందు నేకములు వివరింపబడియున్నవి. గోపవారి గ్రంథమునై మంచినల్లినాయము నిచ్చియున్నాడు. శైలిమిగుల గులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిండు కాగితములై యిందుచేబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కర్పణు శేతే. కలయువారి చిరవాహుకు (వాచానమృతము. (12-14) ఎనిమిది శేషాద్రికర్పణ, తెలుగుపండితుడు. మ్యూసికల్ హైస్కూలు. కడిపి

స్వీడన్ లో తియ్యచేయబడిన యాదిగువ కమాండరు బడియున్న బోడుతుపాకుల మార్కెట్ నిష్పత్తెట్లెలన తెలియజేయుదు. బహుశా దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపైలైకును రెండుపైలైకులు రెండు 5 రూ పాయల వోట్లు పెట్టబడియున్నవి.

కుపాతి మంగుగుండ్లు వగయరా సామానుల ధరలను వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

ఎస్. పి సారథి అందు కంపెనీ,

181, వై.బాబాజీగోడ్డు మదరాసు.

METHYLOIDS

A speedy and reliable cure for gonorrhoea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry-Easy to take. Be sure you get

METHYLOIDS

Zymole Trokeys

TRADE MARK REGISTERED

"Antiseptic Throat Pastilles"

A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness, Also purify the breath. Ask your Chemist for

Zymole Trokeys

ఆనంద" గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము

శ్రీ వాలీకి రామాయణము

ఆంధ్ర న చ న ము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన పటములున్నవి. కొన్ని ప్రతులే విగిలి యుండుటవల్ల కీ ప్రతులలోనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వాల, అయోధ్యాకాండములు ౧౦ పాఠములు కాగితము లి కొరైందు గిల్లుచేరు. ౧౦ పాఠములు ర ౦ ౦ ౦
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు ౧౦ పాఠములు కాగితము లి కొరైందు ౧ పాఠములు ర ౦ ౦ ౦
యుద్ధ కాండము-యూధాభాగములు, 3౪ పాఠములు 3 ౦ ౦
వై.బి.యేషివక్-౧౦ పాఠములు కాగితములైన నుంచిఅచ్చు, మేలైనకాగితములైన, వాల అయోధ్యాకాండములు ౧౦ ౦ ౦
డిటో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు ౧ ౦ ౦
డిటో యుద్ధ కాండము మూడుభాగములగుంట్లము ౪ ౦ ౦
౩౧. మకాలనిర్ణయము ౦ ౦ ౦

వై.గంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము
ఆర్. వె.కలేశ్వర్ & సం. కో
ఆనందపురమునందు, నుద్రాను

మద్రాసు న న్యము.

మ. ఆ. డి. ఆ.

మేలైన పద్యము సువాసనకల్పం పెద్దబుడ్డి 0-4
నక్కం కేసు 1-5 0-12 డిటో దజ్జబుడ్డు 2-0
నీకే (కులములు 120) 8-4 కాంబూలమును సువాసన
వ్యాపకములకు మాత్రం 8-0 సాగావట్టి 1-5 0-4
అగితి అందరికి 1-10 డిటో దజ్జబుడ్డు 2-8
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కాగితములకు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ.

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, ముద్రాను.

ఆకాశనివాసములు.

వీరిని గురించి యిదిగఱ కెవరను తెలుగులో వ్రాసి నుండలేదు. ఈ గ్రంథమున వివాసముల విశ్వాసము, అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీరిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి

వెల 1-8-0

గౌతమబుద్ధుడు

ఇందు ముఖ్యతెలివో బుద్ధు చాత్ర మంతయు వివరముగా పాఠమున మిగల రసనంతయుగా వ్రాయబడినది. ౦-4-0

పాలపత్రి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-విషయకాలేజీ, గుంటూరు.

TELEGRAPHIC ADDRESS:—"Cotala" Bombay.
Messrs, E. DAFFERN & Co.,
Post Box No. 127, BOMBAY.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్రస్:—"కోటాల" బొంబాయి.

మెస్సర్స్ ఇ. డాఫ్ఫర్ & అండు కంపెనీ,
పోస్టుబాక్సు నెం. ౧౨౭, బొంబాయి.
ప్రకటన పత్రిక.

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయవలయు ననునగా :-

నీచునంచి వచ్చు సుమారు పాత దస్తులకు మే మెక్కువ కంట్రాక్టుదారులము. చిన్న దుఖాణదారులను వీధివీధి తిరిగి అమ్మువారును, తామే నీచునంచి ఈదస్తులను రప్పించి అమ్ముచున్నారను మాటలచే మోసపోకును. మాధర బక్కుటే; తగ్గించి ఇచ్చుటలేదు. ఒక్కతూరి ఒక్కబేరుకు తగ్గక ఎంతైనను పంపగలము. ప్రతిబేలుమీదను మాపేరు గురుతు యుండును. బొంబాయి చెన్నపట్టణములయందు మావద్దకొని విక్రయించువారు చిన్న వ్యాపారులే గాక మాసరకులు నీచులోనుండు మార్కెట్లోనే ప్యాకింగుచేయబడి ఇక్కడికి వచ్చిన పిమ్మట విక్రయింపబడును.

మాధరలు

నెం	పాద్యకోటు	1-కి ఓవర్ కోటు	13	వెస్ట్ కోటు	1-కి
రూ	ఆ	పై	రూ	ఆ	పై
1	0	13	0	1	8
2	0	15	0	1	12
3	1	4	0	2	0
4	1	8	0	2	4
5	0	10	0	0	6
6	0	12	0	0	8
7	0	14	0	0	10
8	1	0	0	0	12

వేలు 1-కి 100 కోటులు.

ముందుగా విలువ మొత్తములయే లేక మూటిలో ఒకభాగమైనను ఆర్డరుతో పక్షపవలయును. తేలియ్య మొత్తమును వ్యాఖ్యాపేయబిల్ పోస్టుద్వారా పనున వలసినది మొదటి, రెండు నెంబర్లసరకులు మిక్కిలి పాతవి గాన కొను వారలకు మేము వాటిని సిఫార్సు చేయము. నూటికి రెండున్నరవంతున కమిషన్ ఇవ్వబడును. మీ ఏ జంట్లు నూలకముగా మాసరకును తెప్పించక మావద్దనుంచి నేరుగా తెప్పించుకొన్న యెడల మీ ఏజంట్లు నెంబరులను మార్చి మిమ్ములకు నష్టపరచి మా కంపెనీకి చెడ్డ పేరు తేకండును.

